

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 34 1982 RUGPJŪČIO – AUGUST 26 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

PLO IŠVYKSTA IŠ LEBANONO

PLO teroristų organizacijos centras, išsikūręs Beiruto mieste, sudarė 6.000 žmonių grupę. Po įtemptų karo veiksmų Izraeliui išveržus į Lebanoną ir Beirutą, po nemažesnių diplomatinės pastangų, PLO yra iševakuojama iš Beiruto, Izraelis galų gale sutinka su stabdyti karo veiksmus.

Tarpininkas Vid. Rytų konflikte, keliavęs, posėdžiavęs, nekartą desperatiškose situacijose iškilęs su naujais taikos pasiūlymais – Philip Habib, 62 m., buvęs JAV ambasadorius. Jis jau buvo pasitraukęs iš aktyvios tarnybos dėl sveikatos, bet prez. Reagan'o pakviestas šiai misijai, apsiėmė dirbti. Senatoriaus Charles Percy nuomone, jis užsitarnavo nominacijos Nobelio Taikos premijai.

Rugpjūčio 21, šeštadienį, prancūzų Svetimšalių Legijono daliniai, JAV marinai ir italų kalmiečių grupė atvyko į Beirutą užtikrinti, kad iš šio apnaikinto miesto išvyktų be tolimesnių konfliktų PLO, Izraelio ir Syrijos kariuomenė.

Palestiniečių savarankiškumas ir Izraelio valstybės saugumas turi būti užtikrintas, nes tai yra abejoms pusėms neatidėliotini, nors ir sunkiai sprendžiami reikalai.

10 MILIJONŲ GYVENTOJŲ "SUKLYDO"

Lenkijos sostinėje aplink Viktorijos Aikštę lenkų vyriausybė įsakė pastatyti 2-jų metrų aukštumo medinę, metalo barjerai sutvirtintą sieną, kad į Aikštę nebessirinktų besimeldžiančiųjų ar beprotestuojančiųjų minios, nepatenkintos karinės vyriausybės elgesiu. Sieną yra statoma, artėjant 2-jų metrų sukakčiai nuo laisvosios darbininkų unijos Solidarnos išsteigimo. Jai oficialiai priklausė apie 10 mil. narių. Viktorijos Aikštėje susirinkdavo ir tebesusirenka įvairiomis progomis minios žmonių. Sieną dar vienas įrodymas, kaip vyriausybė nenori nei matyti, nei bent dalinai priimti 10-ties ir daugiau milijonų darbininkų pageidavimų. Ar tai pažanga?

ŽMOGAUS TEISIŲ GRUPĖ GINA IŠNAUDOJAMUOSIUS

Žmogaus Teisių Grupė V. Vokietijoje, Frankfurte, oficialiai apkaltino Sovietų Sąjungos vyriausybę, kad 100.

Apačioje:
Sugriautame Beiruto mieste

000 sovietų pieliniečių priversti "vergų darbams, padėti praversti trans-Sibiro dujotiekių vamzdžiams į V. Europą. Grupė ragina Vakarų Vokietijos gyventojus rašyti kancelieriui Helmut Schmidt, kad jis reikalautų leisti praversti tarptautinės darbo unijos komisijai dujotiekių darbo sąlygas.

Schmidt'o vyriausybė, kartu su Prancūzija ir Britanija yra atmetusi JAV-bių draudimą naudoti Amerikos technologiją šiems dujotiekių vamzdžiams.

NERAMUMAI PERU VALSTYBĖJE

Peru vyriausybė paskelbė nepaprastąją tvarką sostinėje Lima ir netoliese esančiame Callao uoste, nes prasidėjo neramumai, didžiausi per paskutinius dvejus metus, įvedus demokratinę valdžią.

Įtariamieji kraštučiai kairieji, kurie sakosi priklauso maoistų grupei. Jie su sprogdino elektros tiekimo punktus. Sostinė liko 2 paros be elektros, kitur krašte

apie 9 mil. gyventojų taip pat negavo elektros. Buvo užplūdinėjamos kraituvės ir vyriausybės pastatai.

Prez. Belaunde Terry, išrinktas prieš 2 metus, baigė karinės valdžios 12-kos metų režimo laikotarpį.

"DIRVOS" NOVELĖS PREMIJĄ LAIMĖJO ANATOLIJUS KAIRYS

Iš 14 atsiųstų rankraščių "Dirvos" paskelbtą novelę laimėjo Anatolijus Kairys.

PRANEŠA PLB:

Šių metų KANADOS LIETUVIŲ DIENOS įvyks Montrealyje SPALIO 8-10 d.d., ir AUSTRALIJOJE LIETUVIŲ DIENOS įvyks Melbourne, GRUODŽIO mėn. pabaigoje. Šias Dienas ruošia tų kraštų Lietuvių Bendruomenės, į jas pakviestas žada vykti ir PLB pirmininkas Vytautas Kamantas.
• PLB VISUOMENINIŲ REIKALŲ KOMISIJA ir toliau perspausdina iš Lietuvos pagrindžio gautus leidinius. Šiuo metu spaustuvei atiduoti jau anksčiau gauti du "Pastogės" numeriai. Jie bus pasiųsti pagrindžio spaudos rėmėjams vasaros pabaigoje.

KANADOS SATELITAS ERDVĖSE

Didžiausias Kanados komercinis, komunikacijos satelitas ANIK D I bus paleistas į erdvę iš Cape Canaveral rugpjūčio mėn. 26 d.

Satelitė veikia 24 kanalais. Gale rugsėjo pradės veikti šis signalas CBC radijo ir televizijos, Toronto "Globe & Mail" satelitinę laidą ir aptarnaus ilgųjų nuotolių telefoną. ANIK D yra jau penktas Kanados Telesat komercinių satelitų bendrovės gaminyš, naudojamas erdvėje.

VĖL PASTEBĖJO DIDKOJĮ

Jau seniai pasakojama ir rašoma, kad Š. Amerikoje gyvena labai panašūs į žmones, gauruoti, didelio ūgio, sutvėrimai, kuriuos vadina sniegžmogiais arba didkojais.

Don Cunningham, policijos tarnautojas Dakotos-Odžibavų indėnų genčių Tarybos patarėjas pranešė, kad jis vairavo automobilį iš Portage la Prairie į Winnipegą. Kartu keliavo ir jo žmona, 3 vaikai. Didkojis išsoko iš gilaus pakelės griovio ir žiūrėjo į atvažiuojančius. Jeigu vairuotojo šeima nebūtų jį irgi mačiusi, Cunningham niekam nebūtų apie tokį susitikimą pasakojęs, nes žmonės netikėtų ir galvotų, kad jam susisukusi galva... Didkojo kailis buvo rudas, nors galva atrodė balta, jo barzda – šviesiai pilka, veidas apžėlęs, ir atrodė, tikrai smalsiai apžiūrino pravažiuojantį automobilį.

Cunningham bandė jį gaudyti, bet sutvėrimas bėgo panašiai, kaip beždžionė. Policininkas sugrįžęs su draugais, išmatavo pėdas, kurios buvo 16 colių diametro, panašios į žmogaus rankas.

Ankstyesnieji įvairūs pranešimai ir pėdų nuospaudos rodo, jog didkojų sniegžmogių ūgis dažnai siekė 2 ir 1/2 ar 3 metrus. Indėnų legendose šis sutvėrimas dažnai minimas.

slapyvardžiu pasirašytą novelę "Vaidilutė".

Šios novelės autorius yra Anatolijus Kairys.

Premijos – \$ 600, – menasatas yra Simas Kašeliūnas.

PRANEŠA ELTA:

SENATO APKLAUSINĖJIMAI DĖL PRIVERČIAMO DARBO PANAUDOJIMO SOVIETŲ DUJOTIEKIUI PRAVESTI

JAV Senato bankinių operacijų, liečiančių tarptautinius finansus pokomisijos apklausinėjimas dėl dujotiekių pravedimo iš Sibiro į Vakarų Europą panaudojant priverčiamąjį darbo jėgą, įvyko š. m. birželio 18 d.

Pradedant posėdį, Senatorius William L. Armstrong pastebėjęs, kad jau iš ankstybesnių Senato pokomisijų apklausinėjimų paaiškėjo, kad dėl plačių kreditų teikiamų sovietinio bloko valstybėms, Vakarų finansinės struktūros stabilumas atsidūrė pavojuje ir kad Sovietų karo mašina didelė dalimi yra maitinama Vakarų kreditais ir Vakarų technologija – pažymėjo, kad dabar yra atėjęs laikas ištirti žinias, kad tam reikalui, be kalinių Sovietų Sąjungoje, bus importuota iki 1985 m. apie 500,000 vietnamiečių. Iškeldamas šią problemą Senatorius pažymėjo: "Nors mes mažai ką galime šiuo reikalu padaryti, kad pavoiktume Sovietų Sąjungą jog nebūtų piktam naudojami žmonės", – pridūrė – "mes neturime bendradarbiauti šioje priepaudoje. Mes neturime toliau teikti Sovietams ir jų satelitams pasokas ir medžiagą, kas padaro galimą dabartinę priepaudą, nei suteikti jiems prestižą kuris seka iš to, kad mes traktuojame juos kaip garbingus pasaulio bendruomenės narius".

Kiek tai liečia eventualų priverčiamąjį darbo jėgos panaudojimą dujotiekiui praversti, buvo pakviesti liudyti Michail Makarenko, aktyvus rusų žmogaus teisių gynėjas, vietnamiečiai – Duan Van Joai ir Le Thi Anh, ir Lenkijos buvęs ambasadorius Japonijoje, Sdzizlaw Rurarz.

Makarenko nurodė, kad yra kalinama apie 12 mil. žmonių Sovietų Sąjungoje ir kad kalinių darbais naudojamas didesniems projektams įgyvendinti. Jo nuomone, dujotiekių pravedimas pareikalaus apie 1 mil. statybos darbininkų aukų.

Anot ambasadoriaus Rurarz, pajamos gautos iš dujotiekių bus naudojamos komunizmo imperijai stiprinti. Jis patvirtino Makarenko išvadas dėl nepaprastai sunkios kalinių būklės. Baigdamas jis apeliavo į amerikiečių sąžinę neprisidėti prie pavergimo mašinos stiprinimo.

Dr. D. Krivickas

PABALTIO BYLA EUROPOS PARLAMENTE

Europos Parlamento Politinė Komisija šių metų vasario 24-26 d. svarstė pranešėjo dr. Otto von Habsburgo paruoštą dokumentaciją apie Pabaltijo valstybes ir priėmė jo pasiūlymą šių valstybių klausimą perduoti Jungtinių Tautų dekolonizacijos komisijai ir pranešti apie tokio pobūdžio rezoliuciją Europos Bendruomenės vyriausybėms bei užsienių reikalų ministerijoms. Pranešėjas paruošė išsamią rezoliucijos motyvaciją, kurios pabaigoje jis pabrėžia, kad Pabaltijo valstybės "priklausė Europai" ir todėl Europa "negali kalbėti apie žmogaus teises, jeigu ji nesirūpintų šių europiečių likimu".

1981 m. sausio 9 d. Europos Parlamentui buvo įteiktas britų pasiūlymas ryšium su padėtimi Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Šeši britų konservatorių partijos nariai, kurie priklauso Europos Parlamentui, reikalavo, kad parlamento užsienių reikalų ministeriai svarstyti 45-ųjų pabaltiečių pareikšimą padarytą 1979 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje ir jį teigiamai įvertinti. 1981 m. sausio 12 d. britų parlamentarų pasiūlymas buvo perduotas politinei komisijai, kuri paskyrė dr. Otto Habsburgą pranešėju. Numatoma, kad Europos Parlamento pilnatis pasisakys dėl rezoliucijos Pabaltijo valstybių klausimu š. m. rugsėjo – spalio mėnesį.

SUIMTI LIETUVIAI MĖGINĖ PABĖGTI Į SUOMIJĄ

"Laisvės Radijas" pranešė apie Vakarų Vokietijos dienraštį Die Welt gegužės 4 d. išspausdintą straipsnį "Afganistanas afganams, Pabaltijys – pabaltiečiams." Jame rašoma, kad praėjusių poros metų bėgyje Pabaltijy mėginta suragistruoti Afganistane žuvusių karių kapus. Oficialūs pranešimai apie žuvusius neskelbiama, o jų artimiesiems draudžiama prasitarti apie mirtį ar skelbti užuojautas. Iki šiol jau suragistruota šeši šimtai kapų. Ryšium su tuo pasirodė atsisaukimai, kuriuos smerkiami sovietiniai karo veiksmai Afganistane. Die Welt tvirtina, kad daugėjant protestams, Sovietų valdžia sustabdė Afganistane žuvusių karių palaikų gabenimą į namus. Kalbama, kad daugiausia į Afganistaną siunčiami kovoti ne rusų tautybės kariai.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuanian
Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumerata kaina Kanadoje - \$ 14.00
Visur kitur - \$ 15.00 Rėmėjo - \$ 20.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

REZIGNACIJA

Štai, kas darosi, kai žmogus nesi gabus kalboms. Norėjęs šią antraštę išversti lotynų kalbon — būtų daugiau iššaukianti ir prasminga antraštė. Tiesiog gėda prisipažinti, kad buvęs lotynų kalbos mokiny (gimnazijoje dėstė p. Kevalas ir universitete p. Rukša), dabar nebesuregia lotyniškai net tokio paprasto žodžio. Ne, ne mokytojai dėlto kalti, bet vien tik storas kietasprandiškumas. Kaip čia sakytų, talento stoka. Visada tenka žavėtis tais mūsiškiais, kurie pajėgia, tiesiog misijonierišku užsidėgimu, savajame rašte laisvai naudotis lotyniškais citatomis, palyginimais, hiperbolėmis. Taip ir jauti tokio straipsnio teigiamą reikšmę savori, plotį ir gyli.

Tačiau, stebėtojo žvilgsniu bent kiek apmetęs aplinkos gyvenimą (net ir belotyniškų išnašų), nesunkiai pastebi nemažančios rezignacijos reiškinį. Pradedama dažniau galvoti, gal net ir tikėti, kad tai normalu, neišvengiama, nekeičiama. Kai pragmatizmo teorija pakenčiamai sėkmingai keičia idealizmo praktiką, jauti, kad, togu ir potruputi, palaipsniui pradeda mažėti lietuviškieji artotai, bendroje lietuviškoje dirvoje. O ir tie dar nepasitraukę ir dirbantieji, yra pavargę, gal dalinai net ir išsisėmę. Ir fizinis ir dvasinis nuovargis nėra svetimas, net ir ten, kur, bent iki šiol, visa riedėjo pakenčiamai, kai kada ir visiškai gerai.

Garsėja klausimai (kartais sau, kartais kitiems), kas man iš to, kokia nauda man, šeimai? Kodėl tik aš turiu duoti visuomenei, kodėl toji pati visuomenė man nieko neduoda? Kai susensiu, gal būsiu paliegėlis, ar visuomenė pasirūpins manimi, mano žmona ar vyru? Gi visa tai, reiškia nei mažiau, nei daugiau, kaip bandymas užsidaryti savo klaute, paslėgti savajame egoizme, tik savuose reikaluose ir reikalėliuose. Kad šitos prielaidos ar teigimai nėra išlaužti iš piršto, gana vaizdžiai liudija ir nesenoki amerikiečių Lietuvos Bendruomenės rinkimai, kuriuose balsuotojų skaičius atvirai sakant, buvo gerokai mažesnis, nei buvo tikėta. Tas jokių būdu nereikšmia, kad yra išvis sumažėjęs dėmesys Bendruomenei. Taip nėra. Čia būdinga tik tai, kad lyg ir tąsą mūsų teigimų, apie tautiečių savotišką rezignaciją, pasyvumą, lyg dėmesio nekreipimą. Stebina ir, palyginus, aukšto kas procentas balsavusių paštu. Vadinasi, pačiu lengviausiu būdu, nesivarginant vykti į rinkimų būstines. Kam gajšinti laiką? Ir vėl — kokia man iš to nauda?

Tačiau, besišalinant nuo visuomenės veiklos, nevengiama ir nemažėja socialinės funkcijos, asmeniniai malonumai Faktinai, veikla tame plote, gal net didėja. Girdisi atskiri atvejai, kai svečiai puoton suvežami užsakytu autobusu ar net atskraidinami lėktuvu! Kągi, jei jau baliavoti, tai baliavoti su saiku, skoniu, elegancija, stiliumi ir klase. Pavyditi kas to? Jokiu būdu. Tik tesidžiaugti savo tautiečių išradingumu, resursais ir sugebėjimais. Esant taip giliai užsiėmus, taip ir jauti, kad mažėja laisvalaikiai, vis mažiau to laiko lieka lietuviškam laikraščiui, knygai, bendrajai veiklai.

Visa laimė, kad, nežinūrint kai kurių, bent kiek pesimistiniai atrodančių pusiau išvadų, yra dar gausus būrys individų, kurie trūks lūž, bet nesitraukia ir nesitrauks. Nesulinks ir jų nervai, nežinūrint visokiausių spaudimų iš šalies, kai kada ir intrigų. Tai kietasis branduolys, kurio rankose, atrodo, ir liekasi lietuviškojo ištaikymo tolimesnieji pagrindai. Ar tokių kūrybinis potencialas yra dar stiprus, itin gyvas, atsinaujinantis, tai jau visai kitas klausimas. Viena be veiklos — kad nemaža dalis mūsų jaunosios kartos intelektualų ir intelektualų sąmoningai ar ne, bet priskaitytini prie tų visų rezignavusių. O tai didelis, tiesiog didžiulis nuostolis ne tik mums, bet ir jiems patiems (jei jie tai supranta).

AL. GIMANTAS

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

AR VEIKIAME,
AR UŽSIDAROME?

Chicago LŽS-gos skyrius išvystęs plačią veiklą, ypač velionies A. Ginterio rūpesčiais. Jo pastangomis ir buvo stipriau susiorganizuota, ypač buvo pajudintas Statuto reikalas, kuris vėliau žurn. V. Alanto CV pirmininkavimo 2psl.

metais buvo priimtas, oet mirus A. Ginteriui, skyriaus veikla silpnėjo ir paskutiniaisiais trejais metais veik jokių žymių neberodo: nei susirinkimų, nei rinkimų, nei jokių kitų veiksmų. Kodėl taip miegame? Ar jau taip susenom, kad nebesirūpinam savo organizacijos veikla? Juk dabar nebedir-

bame, daugumas pensininkai, kaip tik gera proga veikti.

Pakalbinus Valdybos narius, kodėl tokia apatija, vieni sako, kad laukiama iki bus išrinkta Centro Valdyba, kiti — ką su tuo veikimu čia benuveiksi, tretį visus CV narius prirašo rinkimams, ir dabartinė Valdyba išrinkta

16-ji MOKYTOJŲ ir JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ

L. EIMANTAS

Jau ne tiek daug teliko pirmųjų optimistų, kurie, prieš 16 metų, tai yra, 1967., liepos 30 d., Dainavoje, prie Detroito, pradėjo pirmąją Mokytojų ir Jaunimo Studijų Savaitę. Šiomet Studijų Savaitė vyko rugpj. 1-8 d.d., tačiau jau 16-tąjį kartą ir šiomet teko susitikti su kolegomis čikagiškiais Juozu Masilioniu ir Juozu Plačiu, su ročesteriškiu Br. Kriokiu ir dar su vienu kitu.

Juozas Masilionis Studijų Savaitėi šiomet vadovavo jau 6-tą kartą. Stebėjau, iš kur pas jį tiek daug energijos ir entuziazmo lietuviškojo švietimo reikalams. Buvo šiomet ir keletas veteranų, kurie kad ir vieną kitą studijų savaitę praleidę, vėl atskubėjo Dainavon. Tik, išskyrus šias eilutes rašančią, šiomet nesimatė kanadiškių mokytojų. Nežinia kodėl jie nepasirodė, nors buvusiose Studijų Savaitėse kanadiškių mokytojų ir paskaitininkų arba vadovų būta tikrai pakankamo skaičiaus. Skundžiamasi, kad mūsų mokyklose mokinių skaičius mažta. Nejaugi ir mokytojų pas mus teliko tiek, kad jau nebuvo kam, sa-kykim iš Toronto, nuvykti į Dainavą? Žinau, kad daugumas iš mūsų yra labai užimti. Nemetu kolegomis jokio kaltinimo! Tik norėčiau pabrėžti, kad vis dėlto ir šiomet būta ir tokių dalykėlių, kurie džiugino ir praturtino studijų dalyvius.

Studijų vadovas atidaromajame žodyje, kalbėdamas apie studijų tikslus, priminė, kad šalia pedagoginių ir mokymo reikalų, šie metai yra gausūs sukaitymiais. Juk sušėina 120 metų nuo mūsų tautinio atgimimo dainiaus Jono MAIRONO gimimo ir 50 metų nuo jo mirties. Todėl šių metų studijose būta brandžių paskaitų Maironiui prisimin-

ti. Šimtas metų sušėina šiomet ir nuo didžiųjų mūsų beletristų — Vinco KRĖVĖS ir Antano Žukausko — VIENUOLIC gimimo. Ir šiem mūsų rašytojams aptarti turėjome taip pat išidėmetinų paskaitų. Atsidėję pagvildenome ir paskelbtų mūsų išeivijos parapijų metų reikšmę.

Lietuviškų dainų mus mokė ir chorą per savaitę sudarė bei sucementavo muzikas — žinovas detroitieškis Stasys Sližys. Gilias religines ir tautines mintis kas rytą per Mišias mums skelbė kun. J. Vaisa. Kadan gi į studijas sugužėjo ir gerokas jaunimo būrys, tautinių šokių mokė ir puikų jų pasirodymą davė veteranė — žinovė Jadvyga Matulaitienė. Kasdien turėjome įdomias vakarines programas. Galop, šalia viso to, pabendraavo mes su visomis ir su visais, patyrėme, kaip kitur mokoma, dirbama, gyvenama. Negalima nepaminti, kad ūkio vadovo Br. Kriokio ir darbščiųjų šeiminkinių dėka, buvo me gausiai, skaniai ir sočiai, net keturis sykius į dieną, maitinami.

Taigi, atrodo, kad Studijų Savaitę praleidome prasmingai, Dainavos gražioje aplinkoje pagyvenome linksmai lietuviškoje nuotaikoje. Nors naktys kartais būdavo vėšokos, bet dienomis saulutė mums skaisčiai švietė ir šildė. Rimtesnio lietučio kaip ir nematėm.

Manychiau, kad tų kolegų, kurie dėl svarbių priežasčių negalėjo Dainavon atvykti, gal ir neapsunkinsiu, jei bent sutrauktai apibūdinsiu Studijose turėtų paskaitų mintis ir Studijų būdingiausias apraiškas. Bet apie tai jau teks parašyti kituose "Nepriklausomos Lietuvos" numeriuose. / bus daugiau /

PRANEŠA ŠALFASS

1982 m. Š. Amerikos Lietuvių Lauko Teniso Pirmenybės

1982 m. Š. A. Lietuvių Lauko Teniso Pirmenybės įvyks Š. m. rugsėjo 18-19 d.d., Marquette Parko Teniso aikštėse, W. 67-th St. & St. Louis, Chicago, Ill. Vykdo — Chicago Lietuvių Teniso Klubas.

Pradžia — 9:00 AM. Registracija — 8:30 AM.

Programa: Vyrų A vienetas, Vyrų B vienetas, Moterų vienetas, Vyrų Senjorų (45 m. ir vyresnių) vienetas, Jaunių (18 m. ir jaunesnių) vienetas, Mergaičių (18 m. ir jaun.) vienetas, Vyrų A dvejetas, Vyrų B dvejetas, Moterų dvejetas.

Klasifikacija — pagal žaidėjo amžių 1982 m. rugsėjo 18 d.

Dalyvauti leidžiama tik viename vienete, plius dvejete.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių žaidėjams, atlikusiems 1982 m. metinę ŠALFASS nario registraciją. Kas dar neatlikę — galės tai padaryti vietoje.

Pradmės mokesčiai: Vyrų A, Vyrų B, Moterų ir Senjorų vienetai — \$ 6.00. Jaunių ir Mergaičių vienetai — \$ 4.00. Dvejetai — po \$ 3.00 kiekvienam žaidėjui.

Dalyvių registracija atliekama iki Š. m. rugsėjo 15 d., pasiunčiant Dalyvio Registracijos Lapą kartu su pradmės mokesčiu už vienetus, šiuo adresu:

Mr. A. Kušeliauskas, 6636 S. Francisco Ave., Chicago, IL 60629. Tel. (312)-434-2265.

Čekis rašomas — A. Kuseliauskas/Tennis.

Pastaba: Registraciją siųskite tik už vienetus. Dvejėtų registracija bus vykdoma vietoje.

JAV Prezidentas ir ponis Reagan Baltuose Rūmuose surengtoje vakarienoje diplomatinio atstovybių šefams, priima Lietuvos atstovą dr. S.A. Bačkį ir ponį O. Bačkienę.

iš Chicago narių, tai skyrius kaip ir nereikalingas.

Žinoma, nenorint nieko dirbti, randamas pasiteisinimas. Nors praeitais metais skyrius sušaukė pasitarimą, tačiau nieko iš to nesulaukta ir palikta ta trapi merdėjanti situacija. Dabar kai CV išrinkta, yra proga skyriui veikti ir nerungtiniaujan, kai ką nuveikti. CV turi savo planą, skyrius gali turėti kitoki, ir vieni kitiems padedant, žengti pirmyn. O tų darbų pilna, tik Dieve, duok sveikatos! Žurnalistai savo S-goje sueina iš įvairiausių organizacijų ir įsitikinimų bei pažiūrų, todėl čia ne vieta vienas kitą kolegiškai kaltinti ar veiklai kenkti. Telioka mums visas partija ir įsitikinimus palikti už durų, kai vykdomė S-gos veikimą ar skyriaus

KAIP LINKSMINOSI

Šiandien dar yra žinoma visiems, jog kaip turtingas nei pusryčioja, nei pietuoja be midaus ir alaus, taip pat ir vargdenis, kas dieną žūdamas savo varguose, negali tuo įtampos verkti, bet turi bent kartą metuose prasijuokti ir pasilinksinti, bent alaus atsigerti, kaip visų pigiojo ir visų sveikojo gėrimo, noris ir avižinio. Abelnai, nėra tos puotos, kurią be alaus ar midaus galėtų atlikti, kaip kuni — gaikščio rūmuose, taip ir vargdienio trobelėj: ir taip visur visus apynys linksmina, todėl nuo visų yra auginamas ir gerbiamas, kaip sodnuose, taip ir giriose, noris ne visa — dos laimingai, per nežinojimą, kaip reikia jį auginti.

S. Daukantas / iš "Darbai senųjų lietuvių ir žemaičių /

TOKIA TEISYBĖ!

"Jeigu kas smurtu išdraskytų ar iškapotų svetimą apyną, nors ir savo žemėje, ir tai būtų įrodyta pagrįstais įrodymais, toksai turi sumokėti už smurtą tam, kenno yra apynynas, dvylika rublių grašių ir tiek pat mums, valdovui. O jeigu apynius tik nudraskytų, bet jų nesukapotų, toksai turi atlyginti nuostolius dvigubai."

"Mes draudžiame paimiti pono, dvarišio ar bajoro arklių be valdžios žinios. Ir jei kas pagrobtų kunigaikščio ar pono arklių be valdžios žinios, tas turi grąžinti pavogtąjį arklių ir dar savo arklių atiduoti."

" / Iš Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos 1529 metų statuto /

darbuotė. Visoj spaudoj žiblogus reiškinis. noma, etiškai galime "pasi — Chicago skyrius turi gy — kapoti", tačiau asmeniškai vuoti! Jei Jūs, brangūs Val — nereikia pyktis, o savo žur — dybos nariai, daugiau neno — nale "L. Žurn.", išdėstyti vi — rite dirbti, tai atsistatydinki — te, tegu ateina kiti, kurie — nori veikti. Netinka prisiinti — pareigas ir nieko kneveikti. Prie darbo ir veiklos, iki — mūsų mintys ir pajėgumas — galioja, iki širdyse plaka — tikėjimas į laivę gimtajam — mūsų kraštui. "Į darbą Bro — nųjų žurnalistų prieaugliu; liai, Vyrs prie Vyro", kaip — pamažu juos įtraukime į sky — riaus veiklą, globokime kokį — keliaudami be savo tėvynės, — palikime savo darbus, kaip — gerus pavyzdžius ateičiai. vijos, organizacijos gerus ir Bal. Brazdžionis, JAV

RENKIMES ATVYKTI I KANADOS LIETUVIŲ DIANĄS
JOS VYKS 1982 m. SPALIO mėn. 9 10 11 DIENOMIS
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

/tesinys/

Vieną nepamirštamą naktį, vienas kitą pašaukdami, išėjome po tuo didžiulių klevu: kažkas trauke virš jo šakų lyg tirpinto šilko ežerus, lyg juostas... Tai šiaurės pašvaistė tada mus visus tiesiog kerė užkerėjo. Tokių tada dar nebuvo matę.

Vėliau, dažnai jas dar matydavome ir matome jau iš savo sklypų.

Prisimename, kaip mes, lietuviai, pradžioje savo sklypus bevalydam, t.y., paversdami juos žemėmis /nukerti kirvuku krūmą, tai gali jau abiejomis kojomis atsistoti. Paskui nukerti kitą, ir taip žingsnis po žingsnio/, beveik šeimų konferencijas šaukėme. Ar geriau tą, ar kitą krūmą iškirsti? Kuris gražesnis? O gal tik iš vienos pusės nugenėti? Tą medį paliksim, o tą tai jau reikės kirsti... O gal abu palikti ir pasukti taką į kitą pusę. Kirsdamas dar vienas kitas suniurnėdavo: "Na, gaila - atsiprašu, medeli".

Kitataučiai taip sau galvos nesuko ir taip medžių ar krūmų nesigailėjo. Žiebi ir nužiebė. Kiti ir beveik visai nuskustą sklypą paliko.

Per pelkes pernešdavome mažus vaikus /jie tada dar visai mažiukai buvo/, užsi-sodinę ant sprando, o patys bėlansuodavom ant jau nuleisto eglės kamieno, paguldyto ant klampynės ar nutiesto per pelkę.

Vieniems kliuvo sausėnis, geresnis, na ir brangesnis sklypas, kitiems ta prasme blogesnis, bet kiek kūrybinių galimybių suteikiantis!

Vienas tokių mūsų pačių kūrybingiausių dainaviškių, beveik legendarinio asmens proporcijų pasiekęs yra Jonas Malaiška. Jo sklypas buvo labai įdomus ir mažesnės vaizduotės bei pasiryžimo asmeniui-bauginantis! Prikritęs akmenų - ką čia akmenų - puntukų! Duobėtas ir uolėtas. Klampu, kur iš-

likęs žemės plotelis. Beveik taigos krūmais paslaptinai apžėlęs ir gudriai išsiskynusiomis eglaitėmis.

O Jonas savo uolas beveik šventomis laikė. Anot jo išgytų geologijos knygų ir jo paties išvadų - jos visos čia yra iš dangaus sukritusios. Pabandyk suabejoti.

- Joneli, ką tu darysi su tiek uolų? - klausdavom, žiūrėdami į tą smulkaus sudėjimo, bet tvirtą, išmaningą ir nagingą yautietį.

- Pamatysi, pamatysi! - atsakydavo.

Na, ir pamatėme: Jonelis tas uolas rūpestingai ir visai su dalbomis ant ratelių gudriai nuvartydamas, suri-kiavo į duobes. Ir taip savaitę po savaitės. Prakitą braukė ir jo nuolatinė padė-jėja Broaė Malaiškiene.

Susmulkinęs akmenis, lygtas graikų dievų kalvis He-faistas, su kūju/kuris atrodė ir už kalvį didesnis/, pradėjo atkurti krantinę, kad e-

žero bėgantis vanduo nepagraužtų. Pylė gudravodamas cementą į medžiaginius maišelius, užkamšydamas tarpus tarp skaldos.

Jei girdėjai kūrį poškant-žinojai, kas darbuojasi. Atvykus į Dainavą, vis po kiek laiko neiškentęs ir paklausdavai: "Na, kažin kaip Malaiškai sekasi? Gal užsuk-sim į tą pusę". Tai tapo beveik ritualu: kad ir nusiplukę, dar užsukdavome pas Jonelį. /bus daugiau/

At Gamla Uppsala

Viena iš trijų kalvų, kuriose rastos liekanos sudegintų kaulų. Legendos sako, kad tai trijų karalių kaulai, bet archeologai tokių vardų nepateikia.

counts some of the horrendous pagan rites performed there". Sakoma, kad jos likučiai buvo rasti po toje vietoje pastatytos bažnyčios pamatais, nes ši šventovė radosi netoli "the old royal burial mounds".

Apie tai rašo ANSKARAS: "Here the king received the homage of the people, standing on the kings stone and within sight of the hill whereon the temple of Odin /Vadas/ stood from the ancient times. Here, too, the people met their 'kung' /kunigus/ and to join at times in the discussion, and to perform the annual sacrifice to Odin, a ceremony in which the king of the region officiated as chief pontiff."

IRAŠYTŲ ŽENKLŲ ARBA SIMBOLŲ REIKŠMĖ

Pats karaliaus akmuo yra stovėjęs netoli kalvos, ant kurios matės Perkūno žinyčia. Pats šventovės vardas - Gemalė /Gamla/Gemalė, Gimtinė, Žemėlė Šventa Motina/. Prie jos radosi trijų deivų paveikslai, tarsi Rykaičiuose ar prūsų vyriausioje vėliavoje.

Pažvelkime trumpai į jau aprašytą "NL" nr. 23, 1981/ Krivių Krivaičio palaiminimą, suteikiamą prūsų kariams prieš žygį, apsilikusį liturginiais /tautiniais/ rūbais. Gi šiaurės Jugoslavijoje rastas Krivių Krivaičio atvaizdas taip pat vaizduoja jį laiminant Gėnčią /tautą, Tėvynę/. Tai mūsų Šviesos Dievo MITRO S /Saulės/ atstovas žemėje, kuris iškelia išminties ir mokslą. Raktus laikydamas Rankoje pasaulio valdžios skeptrą - Ugnies ŽIEBTUVĄ /tarsi pasagą, skiltuvą, kuriuo mūsų senukai "išskildavo" iš tigngo žiezirbą UGNĮ, o ši įkurdavo ir kempinę/ PRAMANTĄ.

Pramantas, sako, pavogęs iš "Dievo" ugnį bet šis ją iš jo atėmęs ir žmonės turėję patys ją susiras-ti /plg. filmą "Search for fire"/. Jo gi vardas gana gerai suprantamas ir žemaičiams...!

BALTO-AISČIŲ VALDOVŲ ĮSMINTIS IR MOKSLAS

Kalbėdami apie mūsų brolius liaudus /leudes/ bei Krivių Krivaičius, sutinkame mūsų Krivių Krivaitį BAIŠONĮ DIDĮJĮ, kuris buvo mitros tarnas arba Jo Šventenybė nuo 284 m. ligi 248 m. prieš Kristų. Pažiūrėkime, kokią išmintį ar mokslą jis mums paliko.

J. TRITEMIJUS, kalbėdamas apie šį liaudų /vė-liau frankų/ tautos "tūkstančio akių, tūkstančio ausų magišką aiškiaregį", taip atsiliepti:

"Apie tą didvyrį nuostabių dalykų parašė ŽINIA-VALDAS... Sika mbriam s /liaudams/ jis išpranašavo daugelį ateities įvykių, slapstus žmonių planus viešai atidengęs, kariškes priešų paslaptis žygiuose ir derybose apnuogino.

Nieko jam nebuvo nežinoma, ką šnipai slapčiausiomis intrigomis bandė sikambriuose įvykdyti. Tuo būdu jis suteikdavo visišką ramybę draugams, o priešus įvesdavo desperacijon".

Kažin ką pasakytų didvyris Puntukas, jei jis prabiltų /o gal po Dariaus-Girėno atvaizdais buvo likęs jo runomis rašytas palikimas?/ nuo karaliaus akmenų! O gal jis kai ko turėjo pasimokyti iš savųjų pavaldinių, - štai vienas pavyzdys!

Pridėdame vieno karaliaus pavaldinio kalbą, pasaky-tą 1030 m. vasario mėn., Šventos Suėjos /Seimo/ metu, prieš Upės Salos /Upsalos/ Lapių karalių Eilavą:

"The kings of the Gots /gudų/ are now otherwise minded than once they were. THORGNY /Tauragis, t.y. kalbantysis/, my grandsire, well remembered Erik /Eirikis/, king of Upsala, and was wont to tell of him, that while he was in his prime he marched every summer to the war..."

"... Yet did he never deal so haughtily that he would not endure discourse from those who had aught to propound to him.

Vulkanų Įtaka Atmosferai

P. Indreika

Visus nustebino, kad birželio mėnesio pabaigoje Sierra-Nevada kalnuose iškrito 7 coliai sniego. Tai retas gamtos reiškinys, kad debesys susikristalizavę vandens garai neiškristų lietaus pavidalu, bet snaižais vasaros metu, nes Sierra-Nevada kalnynas nėra labai iškiles, išskyrus jų viršūnę - Whitney 4540 m. aukščio. Snaigų kristalai susidaro, kai oro temperatūra aukštutiniuose atmosferos sluoksniuose yra žemesnė negu 0° Cels. Šiaurinės Kalifornijos dangus dažnai esti apsitraukęs debesimis ir niekas negalvoja įjungti butų vėsinčių. Iš Lietuvos ateinančiuose laiškuose rašoma, kad orai panašūs į vėlinių laikotarpio orus, nors gegužės mėn. buvo gražus ir saulėtas. Susidarę sąlygos atsirasti daugybei kenkėjų... Birželio pradžioje siūtelėjo šalčio banga, atnešusi minus 5 C. laipsnius šalčio, nušaldžiusi vaismedžių žiedus ir medžių lapus.

Amerikos išorinės erdvės administracijai (NASA) palei džiūtardvėlavį Columbus, astronautai buvo įspėti, kad jie atsuktų erdvėlaivio tai vieną, tai kitą šoną į saulės pusę, jos spinduliams leisti išdžiovinti šviežiai prikljuotus apsaugos plyteles, kurios neišdžiūvo lietingame Floridos sezone.

Mo'kslininkai irgi atkreipė dėmesį į atmosferinius pakitėjimus ypač vulkanų aktyvumą, kurių sprogo metu išmestomis dujomis ir pelenais užteršiamas oras ir dažnai išmesti pelenai užtemdo saulę taip, kad vidurdienyje pasidaro tamsu, lyg naktį. Yra atsitikimų, kad išmestų pelenų danga viename kvadratinio metro plote siekė net 20 kg.

Žinome, kad daugiausia veikiančių ugniakalnių yra susigrupavę pagal Pacifiko vandenyno krantus. Dažnai atgyja ir tariamai užgesę vulkanai, pv. 1943 m. Meksikoje Pari-cufin, kuris netikėtai išsiveržė ūkininko lauke. Šių metų kovo mėnesio pabaigoje, ilgus metus miegojęs ugniakalnis - El Chichon išsiveržęs pareikalavo 187 žmonių aukų, sunaikindamas vietinių indėnų gyvenvietes ir jų daržus, kuriuose jie augino kavos pupeles, vaismedžius ir medvilnę. El Chichon vulkanas išsiveržimo metu išmetė į atmosferą milžiniškus kiekius dujų ir pelenų, kurie pakilo į 18 km. aukštį ir pradeda supli žemės rutulį. Vėjo nešami pelenai pasiekė Hawajų salas, Japoniją, pietinės Azijos kontinentą, Izraelį ir per Viduržemio jūrą artėja prie Romos. Pelenų debesys gali apsupty vieną ketvirtadalį žemės paviršiaus, kuris žinovų spėjimu, išsisklaidytų tik per penkerius metus.

Ilgą laiką buvo manoma, kad ugniakalniai daugiau išmestavo dujų negu pelenų. Geologas A. Pereto apskaičiavo, kad išsiveržę 1906 m. Vezuviogas dujos tesudarė tik 1,1% visų išmestų medžiagų svorio. 1956 m. Kamčatkoje, išsiveržus Bezymianin vulkanui, iš kraterio buvo išmesta 8 kubiniai kilometrai pelenų, kurie nuklojo ištisus Sibiro taigų plotus ir miškus. 1930 m. pradėjus veikti St. Helen ugniakalui, pelenais buvo nusėtos Oregon ir Washington valstijos, Kanados šiaurės ir net Chicagos dangoraižiai.

NASA centras yra apskaičiavęs, kad esantis atmosferoje pelenų kiekis sulauko 10% saulės spindulių prasiveržimą, ir orą žemės paviršiuje atšaldo vienu laipsniu Fahrenheito. Jeigu vėjai ir uraganai neišsklaidytų susirinkusių pelenų ir dulkių aukštutiniuose atmosferos sluoksniuose, tai vasaros taptų šaltesnės, mažiau lytų ir tai atsiliptų į augalų augimą.

Arizonoje nacionalinės observatorijos, esančios Kitt Peak kalno viršūnėje, astronomai nusiskundžia, kad El Chichon vulkano išmesti pelenai 40% aptemdė žvaigždžių stebėjimo ryškumą ir saulėlydžius padarė įvairiapalvius. Paleistas lėktuvas U-2 į didelį aukštį, surinko oro pavyzdžius. Juos ištyrus rasta, kad aukštutiniuose atmosferos sluoksniuose atsirado daugybė dulkių, pelenų, kurių nebuvo rasta tiek daug per ištisus dešimtmečius.

Žemės paviršių dengia dujų sluoksnis, vadinamas oru. Ore visada randasi vandens garų, dulkių, o ypatingai prie didžiųjų pramonės centrų - miestų. Bet oro temperatūra labai daug priklauso nuo vietos, nes arti žemės asigalių oras esti šaltesnis negu pusiaujo, o taip pat nuo metų laiko, vandenynų įtakos ir kitų gamtos reiškių, - vėjų ir pn. Kaltinti oro atšalimu vien ugniakalnius, kurie veikė amžių bėgyje, vieni užgesdami, kiti naujai atsiradami visada spjauydamai dujas ir pelenus į melynąją padangę ir gąsdindami žmones, vargiai vertėtų. Tada nusiotų reikšmės ir šimtmetinio kalendoriaus pranašavimai, kad po šalios žiemos visada būna karštos vasaros. Jo pranašystes patvirtina ir dainos žodžiai: -- kad po kiekvieno gruodžio vėl pasirodo gegužės mėnuo.

I myself freshly remember Erik the Victorius, for I was with him in many of his enterprises. He augmented Gothic dominion, and warded it stoutly, yet was it easy to come to speech with him.

But this king who is now will let none speak with him, and will hear naught but what is pleasing to himself... His tributary lands he let slip from him, and yet would rule over Norway's king and give him thy daughter Ingegerd in marriage. If thou wilt win back those lands in the east wick belonged to thy kinsmen and parents, we will attend thee thither. But if thou heed not our words, we will set upon and slay thee, and will not suffer lawlessness and trouble at thy hands. For so did our fathers before us: they threw five kings into a well that were puffed up with arrogance like thee. Now say forthwith what thou wilt choose."

Štai išmintis, iš kurios daug ką gali pasimokyti net ir kai kurie mūsų valdovai /dvastiskiai/. /bus daugiau/

BALTO-AISČIŲ CIVILIZACIJOS LIKUČIAI

/J.J.B./
/tesinys/

PUNTUKO AKMENS LEGENDA

Kadangi 1983 m. liepos mėn. sueis 50 metų nuo mūsų tautos didvyrių DARIAUS ir GIRĖNO transatlantinio skridimo ir jų tragiško žuvimo, prisimintinas ir Puntuko akmuo, kuriame yra įamžinti šių lakūnų vardai. /Jų skrydis buvo reikšmingas ir bendrai aviacijos istorijai /.

Akmuo randasi Anykščių šilėlio aikštėje, prie kran-to, nuo kurio šis akmuo yra nuslydęs žemyn, į pakalnę. Šone randasi didžiulė aukšta eglė, į kurią palipus matosi visa apylinkė.

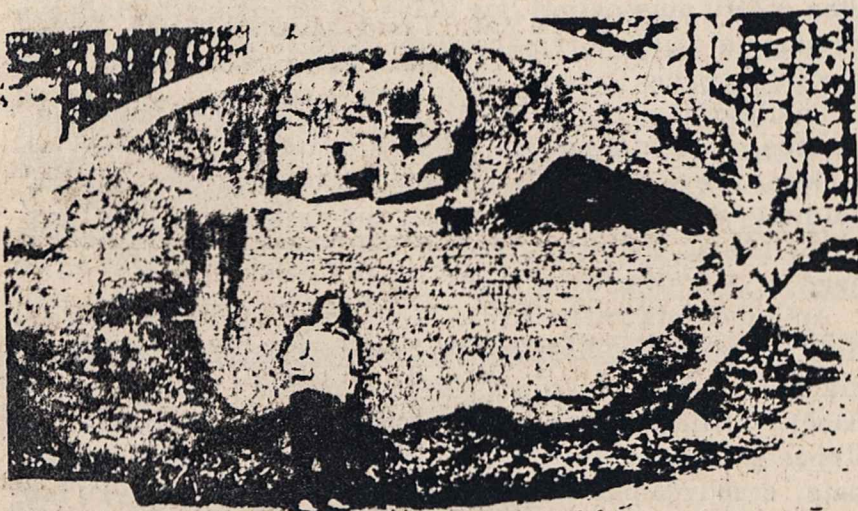
Akmuo randas apie 400 metrų nuo Šventosios upės /sen. vad. Dūsios/, kur netoliese buvęs karalienės liūnas. Būk tai velnias nešęs šį akmenį per liūną, norėdamas sugriauti Anykščių žinyčią /ar bažnyčią/, tačiau sugiedojęs gaidys ir jis jį pametęs dabartinėje vietoje /greičiausiai ant kalvos, nes jis matyt, nuslydęs žemyn/.

Pats akmens vardas greičiausiai kilęs iš kokio nors didvyrio, gal karvedžio, vėliau tapusio valdovu karaliu - mi-kunigu /kunigaikščiu/ vardo. /Gal vieną dieną vadinsis Dariaus r Girėno akmuo, kas žino?/.

Kas įdomiausia - tai dešiniame akmens šone trys run-raščio ženklai: vidurinis - iškeltos rankos pavidale, jo kairėje esantis - panašus į pasagą, o dešinėje - išrėžtas raktas.

ŽENKLAI DEŠINIAJAME PUNTUKO AKMENS ŠONE

PUNTUKO AKMUO ANYKŠČIUOSE

Nežinant kitų įrašų ar vietovių Lietuvoje, tenka ieškoti paralelių Bauto-Aisčių gyventose žemėse dar prieš iš-veržiant krikščionybę į tuos kraštus.

Panaši vietovė randas Uprų Saloje /dabart. Upsala, Švedija/, kurią 9-tojo š. pradžioje aplankė pir-mas "Šiaurės apaštalas" Ansari /801-864 m./. Šią vietovę taip pat aprašo Adam /Canon of Bremen/, apie 1070 m. savo veikal "Descriptio Insularum Aquilonis", kuomet pagonybė dar klestėjo karaliaus Svea r krašte /dabart. Švedijoje/.

ADAM aprašo: "... a large pagan temple at GAMLA UPSALA with idols of Odin, Thor and Frey, and re-1982.VIII.26 02UAKIRIAUŠA

KULTŪRINIS PUSLAPIS

ANT MARIŲ KRAŠTO . Ro-
manas/istorinis amžių du-
elis/. 1981.

Viršelį - dail. J. A. Navi-
kevičius. Išleido A. F. Navi-
kevičius. Spausdino Litho-
Art Ltd., Toronto.

Autorė Marija Aukštaitė
/Raškevičiūtė-Navikevičienė/
lyg Šatrijos Ragana, neriasi
į Lietuvos dvarų ir vargin-
gųjų kumečių realybės kon-
fliktus iš kurių išbrendama
kilniųjų pastangomis. Auto-
rės palinkimas į suidealintą
grožį vis dėl to leidžia paste-
bėti ir varguolių skurdo re-
alybę, kurią ji pastabiai per-
duoda. Triumfuoja gėris. Ro-
mano užsklando jis atneša
prisikėlusią Lietuvą nepri-
klausomam gyveimui.

Marija Aukštaitė, rašytoja
ir visuomenininkė, į Kanadą
atvyko 1930 m. 1937 m. ji
organizavo Montrealyje Vil-
niaus Vadavimo Sąjungos
skryčių ir jampirmininkavo 2
metus. Keturius metus dir-
bo Kanados Lietuvių Tarybo-
je. 1942-43 m. redagavo "Ne-
priklausomą Lietuvą". Taip
pat organizavo lietuviškąją
mokyklą Montrealyje, yra
Lietuvių Rašytojų Draugijos
narė.

Kanados ir JAV lietuvių
laikraščiuose rašė įvairiais
slapyvardžiais eilėraščius,
noveles, straipsnius.

Marija Aukštaitė - mė-
giamiausia jos slapyvardė,
kuria pasirašo romanus, tad
ir ši paskutinįjį -

durnaropių išsikerojimu ir traukūčių masėm.

Vasarą duobės būdavo tuščios. Jų viduje replinėdavo
netyčia išokusios varlelės, šonuose knibinėdavo įvairūs
būželiai, iš skylių šmėkščiavo pelės, stogeliuose pinda-
vo tinklus dideli vorai ir maži savo meną demonstruo da-
mi, kripėmis ir zigzagais visaip iškraipydami.

Vienoje tokioje duobėje nakvodavo dvi mergaitės, ku-
mečio Baltrukonio dukterys. Viena jų buvo jau šešiolik-
metė, o antroji dar neturėjo nė keturių metų. Mergai-
čių nakvojimui štai kas buvo įtaisyta:

Į gilią duobę buvo įstatytos ilgos kopėčios mergaitėms
išlipti ir įlipti. Po kopėčiomis kiurksojo narai, iš lentų
sukaityti. Lentas prilaikė keturi į žemę įkalta kuoliai... Na-
rai buvo aptiesti šiaudais, apmesti skarmalais ir užsiklo-
jimo marška. Mergaitėms miegant, priliūdavo į plaukus
įvairių būželių, po marškinėliais dažnai išliauždavo var-
lelė arba rūpūžėlė pasišildyti. Pelės triumfuojančiai da-
rydavo savo maršrutus per miegančias mergeses, o kai
persliuogdavo per kaklelius kažkokie slidūs šlužai, tada
mergytės pašokdavo iš baimės, kartais net surikdavo. Ir
nors to viso labai baiminosi, bet kurgi pasidėsi?...

Grįčioje, toje jau beveik griūvančioje, ir taip jau
daug žmonių: tėvai, broliai, seserys, žentai, uošviai ir vai-
kačiai... Ir vėl nauji jaunavedžiai... Tad duobėje nors ir
drėgna, nors ir būžiai, varlės ir vorai, pelės ir šlužai, bet
negi Baltrukonytės skysis?... Jį tėvelį žmonės dvare va-
dina pažangiausiu... Nors grįčia jų ankšta ir prasta, nors
tik žmonių joje gyvena susikimšę, bet pas Baltrukonius
maloniausia dvaro jaunimo užėiga. Šventomis dienomis,
grįžę iš šventovės - tuoj pas Baltrukonius. Kemšasi kiek
sutelpa. Apsėda aplink stalą, apsėda lovas, suolus ir suo-
lelius, ir vis gieda iš "kantičų". Pats senis Baltrukonis
giesmes veda... Visi jam pritaria... Ir "Mojinės" maldos
tik pas Baltrukonį. Ir kai jo ranka dar buvo sveika, jis vi-
siems kumečiams ir laiškus parašydavo... Baltrukonio
grįčia ir jos atmosfera buvo skaitoma viena iš šviesiau-
sių, pavyzdingiausių ir mokyčiausių. Todėl ir Baltrukony-
tės, nors ir duobėj nakvodavo, bet buvo skaitomos pado-
riausios ir mokyčių tėvų dukros. Tad joms nebuvo nė kaip
skįstis, nes tėvai vis mokydavo kantrybės, patvarumo ir
Dievo meilės, o nuo vyresnių brolių ir seserų nusižiūrėję,
remdavosi jų pavyzdžiais. Tad būtų dar ir gėda pasisa-
kyti, kad būžio bijai, kad pelei per tave perbėgant sudre-
bėjai, o už vis būtų gėdingiausia ir net nepadoru užsiminti,
kad po marškinėliais varlės ir rėpioja, kad skruzdėlės kur
nereik kanda. Būtų ne tik gėda, bet vyresniems ir gardaus
juoko! Dar galėtų dvare paplisti kalbos ir eitų per trobe-
les padidintais gandai. Tas būtų blogiausia, nes Baltruko-
nytės turi dar ir netekėjusių seserų, kurioms reikia gauti
vyrus, o ir duobėje nakvojanti šešiolikmetė jau turi daity-
tis... Ji keliai anksti. Spėjus papusryčiauti, skuba į lau-
kų darbus tai su grėbliu, tai su šakėmis, kartais ir su
kaupčiu ir daržus arba į sodus gėlynų ravėti. Čia darbą
užduoda ir jai simpatizuoja gražus viengungis, dar nesė-
nas sodininkas. Todėl mergelė visur turi būti ištempus

būti kaip stygelė ir burnutę turi laikyti pusiau užčiauptą.

Mažoji Baltrukonytė pasiilkdavo duobėj. Ji galėjo te-
nai būti kiek norėjo. Ir nors ilgiausiai ji tenai išbūdavo,
niekas jos nepasigedavo. Visi užimti darbais... Vaikai
kiekvienas savo dalį tegul išgyvena. Jeigu sunkumams at-
sispirs, bus naudingesni ir patvaresni... Jeigu ne, tai tiek
to... Todėl ir mažoji buvo palikta savo "daliai", kad save
užgrūdintų, nuo mažų metų vargams priprastų: ir ji buvo
ne vien duobės gyvių kankinama, bet turėjo ir savo gyvių.
Jos galva buvo aptraukta vientiso šašo kepure... Po juo
knibžėdėjo gyviai, jos paskutinį kraują čiulpdami. Todėl
mergelės veidely slėpėsi didelė kančia ir kantrumas. Di-
delių akių tamsūs ežerai išdavė mergytę vidutinę kentėji-
mų versmę. Į ją pažiūrėję, pastabesni žmonės pranaša-
vo, kad iš to kūdikio su metais kažkas išsivės.

Dabar, pro duobes eidamas, Valentinas pamatė, kad
iš jų vienos išlindo mergaitės galva, šiuoriais plaukais su-
sivėlusiai... Iš po sušiurusių plaukų kyšo veidelis kaip vaš-
kinis, didelių mistinių akių ežerais... Pamačiusi poną,
mergaitė apstulbo, spoksojo į jį išsigandusi. Staiga atšoko
į duobę ir užsitraukė angą šiaudų naštele... Stovėdama
ant kopėčių, žiūrėjo pro plyšį, ką ponas darys... Virpėjo,
kad šiaudų naštelės nuo jos nenutrauktų, kad iš jos "palo-
ciaus" jos neišsineštų.

Valentinas prie tos duobės stabelėjo. Pervėrė jį vi-
są šiurpuliai. Tas vaškinis veidelis, tie akių ežerai, tas
plaukų sušiurimas išgnybo jam į širdį, veide pasiliko. Nu-
toldamas mąstė:

- Negi tai būtų Pamarės dvaro žmogaus vaikas?...
Šių dienų urvinis žmogus?... Negi?... - stebėjosi ir pyko,
rūstavo ant viso vargo ir atsilikimo - tos duobės šešėlis
jį gelte sugėlė.

Greit energingu žingsniu jis pasispartino nuo duobės.
Tuoj atsidūrė gyvenvietės gatvytėj, priėjęs prie pirmos
priemonės, rado duris atdaras, bet ir čia jį pasitiko ma-
žutis murzinas ir pusnuogis kūdikis. Jis pasileido šliauž-
ti plikomis šlaunelėmis, kojėlėmis pasispirdamas... Bėgo
nuo pono, raukdamas veidelį verksmui, o ten grįčios vidū-
ry girdėjosi staklių muštuvų spartus dungsėjimas, nyčių
suecypimai, ir Valentinui beldimą į duris kelis karius gar-
siai pakartojus, iššoko iš staklių jauna moteris ir išbėgo
į priemonę. Tuoj prie jos prisigėbė bešliaužias vaikelis.
Į jos sijoną įsisėgęs, žvilgčiojo į poną ir verksmas nu-
trūko.

Moteris stovėjo nustebus. Jos mėlynos akys degė klau-
simu, ko ponas atėjo?... Susigėdinus nuraudo ir pasidarė
dar gražesnė. Ji buvo vienmarškinė ir be kiklikėlio, pūp-
sojo jos motiniškos krūtys be varžymosi, marškiniai kiek
pravirė, bet ji taip kasdien įpratus, visai to neįjautė, tik po-
no atsilankymu prisiglušino, bet susigriebus šypsniu apsi-
kaišė ir paprašė:

- Prašau poną į vidų! Nors pas mus ankšta, dar
stakles išsinešėm, bet vistiek... - pribėgus pastūmė į šoną
ratelį kuriuomį šeivas trynė... Nutraukė į kamą "vytuš-
kas" su linų pluoštu... Paėmė suolelį ir žiūrsto nu-
šluosčius paprašė poną sėstis. Bet Valentinas, lėjęs
į grįčia tik dairėsi, jos mažumą ir žemumą mintimis ma-
tavo, o moteris atitokusi užklausė:

- Ar tik nebūtėte tas mūsų naujas ponas, ką vakar vy-
rai parėję minėjo?...

Juozas Šilėnas

VEIDU Į ŠIAURĘ

/Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

VEIDU Į ŠIAURĘ

/ tęsinys /

53 —

Grįžę į salę randam atvažiuojančius ir mūsų traktoristus
— Senį, Traktorininką, Adomą, Japoną ir Šlubį, džiaugiamės
vėl susitikę! Tik jie nelabai džiugūs, praradę vieną
priekabą su daiktais. Pasirodo, rusų lėktuvų atakos metu
mūsų matytoj vietoj, skubant pasitraukti iš pavojingos vie-
toj, kažkaip atsikabino antroji priekaba ir ją teko palikti,
nešant sveiką savo kailį, — aiškino Adomas, praradęs sa-
vo žemodanuką, civilius rūbus ir sutaupytus saldumynus.
— Turbūt buvo panašiai, kaip ties Pagoje, — juokėsi Vana-
gas, nieko savo nepraradęs.

— Ot jums ir važiuoti ieškoti, kur geriau — "špilkavo"
Desantininkas. — Paskutiniai išėjom, o pirmieji atėjom!

Gaunam sausą kelionės maisto davinį, už tris praėjusias
dienes ir priedo duonos, marmelado, margarino, jak-
ninės dešros ir sausainių. Džiaugiamės maistu, valgome
pilna burna, norėdami nors kartą sočiai atsivalgyti. At-
sargas susidedam į kuprines, jos pasidaro pilnos ir sur-
kios.

Norisi apsiprausti ir apsiskusti barzda apaugusius vei-
dus, uasiplauti prakaitu dvokiančias kojas. Ieškome van-
dens, bet jo nėra, nes salėje esančios prausyklos sausos
vandens nė lašo.

Vandens galima gauti tik toli esančioj valgykloj. Kom-
binatoriai Liudas ir Vanagas iš kažkur atsinešė didelę dė-
žę puikių džiovintų slyvų, gerų anglišių slyvų, kurios pra-
dingsta mūsų kišenėse.

Pasakoja ir juokiasi Liudas kaip jas nukombinavo nuo ki-
tų kombinatorių. Esą kartu su Vanagu išėjė paieškoti van-
dens ir eina pro išgriautus barakus, mato, kaip du vokie-
čiai atsineša dėžę ir pakiša po sugriauto barako likučiais, ir
apsidare, vėl kažkur nuskuba. Supratę reikalą greitai pa-
čiupom tą jų pakištą dėžę, o už kampo žiūrėjome kas bus
toliau. Pasirodė sunkvežimis už barakų esančioje gatvėje.
Iššoko iš jo kiti du vokiečiai ir atskubėję prie tos vietos —
niekio neradę, nuvažiavo.

Juokiamės ir džiaugiamės jų apsikrumu. Puikūs vyrai,
4 psi.

Jie vis ką nors sukombinuos, vis ką nors atras ir neužgrobs
vieni, o pasidalina su visais. Jų laimėjimas yra visų lai-
mėjimas, todėl ir einame ranka rankon, kai yra reikalas.

Ilsimės. Virš mūsų padangės ramu, nes nuo fronto esa-
me atsitolinę per keliasdešimtis kilometrų. Retkarčiais,
nors ir pasigirsta duslūs sprogimų garsai, bet jie toli ir
mums rimto pavojaus nesukelia. Tik tas frontų eigos ne-
žinojimas slėgia mus visus nežinios akmeniu.

Grėsmingas rusų karo jėgų prasiveržimas Elbingo — Dan-
cigo link grąso mus žiauriu susirūpinimu, be vilties iš jo
išseiti... Netoli einančiu plentu vyksta besitraukiančiųjų
vokiečių kariuomenės dalinių judėjimas. Civilių matyti la-
bai mažai. Įvairūs kariuomenės daliniai telkiasi Karaliau-
čiaus gynybai. Į aerodromo kareivines vieton išvykstan-
čių, kas valandą atvyksta vis nauji suvargusių, sušalusių ir
alkanų karių būriai. Trumpam poilsui, trumpam alkio ap-
mašinimui. Jų pilnos kareivinės ir net požeminės slėptu-
vės užpildytos netelpančiais.

Tirštais debesimis užklota diena rami, negirdėti priešo
lėktuvų užsisio. Tyli ir priešlėktuvinių pabūklų vamzdžiai,
tik budrios tarnyba nešančiųjų vyrų akys seka retas debesų
properšas. Aerodrome esantieji lėktuvai dažnai išskridi-
mais remia vis labiau artėjančią frontą.

Vakarienei gaunam karštos, nesaldintos kavos. Nakties
poilsui sugulam ant purvinų scenos grindų, nusiaunam į-
drėkusius batus ir pasikišam po šonais, kad kas nors juos
miegant "nenudžiautų". Taip yra atsitikę, o kaltu pats lik-
si, kad nemokėjai saugoti.

Platus salės grindų plotas, nuklotas besiliūsičiais žmo-
nų kūnais. Vieni iš miega patrankų dūžiais neprižadinamu
miegu, kiti vartosi ir blaškosi pergyventų dienų įvairių įvy-
kių prisiminimų slėgiams. Sunkus miegančiųjų narkimas
maišosi su plente vykstančio judėjimo garsais.

Nauji atvykę varsto plačias salės duris ir ieško tuštes-
nės vietos poilsui. Pyksta ir barasi kojom užkliudyti, kei-
kiasi išeinantieji, neradę vietos.

Rami naktis, tik ne visiems: užtekty tik vieno žodžio, tik
vieno įprasto švilpuko signalo, tik vieno mirtį nešančio
sviedinio driokstelėjimo ir visi šitie, ant purvinų grindų
sukritę vyrai, vyrai perėję devynių pragarų ugnį, per vie-
ną akimirą pasidarytų priešui kieta neįveikiama užtvara.

Ilgai kalbamės apie nueito kelio išpūdžius ir apie rimtą
susidariusią padėtį fronte, kiekvieną dieną, kiekvieną va-
landą esame vis daugiau ir daugiau supami artėjančių rau-
donųjų ordų. Ir jei vokiečiams nepavyks jų sulaikyti, bū-
sime suspausti naikinančiame Karaliaučiaus apsupime.
Kas tada? Mažai vilties išsigelbėti laivais ar lėktuvais.
Prasilaužimas didelėm aukom arba žiauriai baisi, mirti —
mi dvelkianti nelaisvė.

Jai taip įvyktų, kaip vienintelę išsigelbėjimo priemonę
pasirenkam sunkų miškais grįžimo kelią partizanais ko-
vojančių brolių eiles. Jei žūti, tai bent savo tėvų ir bočių
krauju nulaistytą žemę.

Pro praretėjusių debesų properšas, virš mūsų užuovė-
jos išaušta sausio dvidešimt septintoji diena. Atolydis,
sniegas toks minkštutis lengvai limpa rankose, kimba ant
batų. Prausiamės juo, lyg jaunamartės, norėdami būti
gražesniais.

Ant gatvių grindinio žlugsi tirpstančio sniego putra, nuo
medžių varva stambūs vandens lašai, čirškauja pavasario
pasilgę žvirbliai. Artėjančio fronto garsai šiandien girdi-
si aiškiau ir grėsmingiau. Giedrėjantis dangus grąso nau-
jom priešo atakoms. Aerodrome esantieji lėktuvai dirba
pilnu tempu, priešlėktuvinių pabūklų kariai budriai seka
padangę.

Per naktį ištūstėjo kareiviais užpildyta salė. Jie įvai-
riom priemonėm išvyko Karaliaučiaus link. Mės ir vėl li-
kome paskutinieji, mūsų "traktorininkai" išvyko ankščiau.
Veltui Varnagė ir Bauras bėgioja, ieškodami mašinų, ku-
rios galėtų mus paimti, jos visos perkrautos įvairiais eva-
kuojamais daiktais ir kareiviais. Kas jiems — mes nė vo-
kiečiai, galime ir pėsti eiti.

Pasileidžiam naujų rogučių medžioklėn, nes ankščiau
turėtos pasiliko Girduvoje. Pasigendam savo gerosios tal-
ninkės "Dievo Ašaros". Salėje matosi daugelis paliktų
šalmų ir dujokaukių, jas paliko kareiviai, kad būtų leng-
vesnė našta. Paliekam ir mes, vis lengviau bus. Tik Var-
nagė ir Gefreiteris jas pasilaiko.

Apie dešimtą valandą ryto išjudam plentu Karaliaučiaus
link. Plentas perpildytas įvairiomis mašinomis ir pėsčiai-
siais. Minkštas atolydžio sniegas trykšta į šalis iš po rie-
dančių mašinų ratų ir taško mus einančius. Vietomis, nu-
tirpęs sniegas ant plento grindinio juoduoja tamsiais lo-
pais, stabdydamas traukiančias rogutes. Dalis vyrų įsi-
prašo į pravažiuojančias mašinas ir atsiskiria nuo mūsų
grupės.

Mes anykštėnai skirtis nenorime, laikome kartu, kant-
riai velkame vis labiau sunkėjančias rogutes. Nors ir pa-
mažu einam, bet už važiuotus judam greičiau. Sušilę knap-
nojam plento pakraščiu, kaktos rasoja prakaitu. Sniegas
pažlugęs į vandenį, per naktį spėjė išdžiūti batai vėl
įmirko.

Prisivejam lėtai besitraukiančius "traktoristus". Senis
šaukia sėstis ant priekabos, žadėdamas pavežėti iki Kara-
liaučiaus. Atskylam nuo pagrindinės grupės, prižadėdami
susitikti Karaliaučiuje. Telikę tik devyni: aš, Vyta, Alber-
tas, Edvardas, Liudas, Vanagas, Japonas ir Šlubis. Pus-
karininkiai — Varnagė, Bauras ir Gefreiteris pasilieka su
pagrindine grupe.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIOJE/

NAKTINĖ VALGYKLA

Vilniuje prieš keletą metų pastatyta moderni valgykla, Kauno ir Algirdo gatvių kampe, pavadinta "Polėkis". Ji veikia visą naktį. Tai bene vienintelė tokia šiame mieste.

POPILIARĖJA MAŽIEJI ARKLIAI

Nemuno ir Žagarės žirgynų išauginti arkliai noriai perkami Prancūzijoje, Italijoje, Danijoje, Austrijoje, Švedijoje ir Suomijoje.

Veterinorius V. Jusis ir Vilniaus žirgyno darbuotojas V. Orentas ypatingai rūpinasi žemaitukų žirgų veisle, kurią pavyko atkurti. Šie nedidelio ūgio žirgai yra labai patvarūs.

Norima padauginti ir pony arkliukų skaičių. Jie į Lietuvą atgabenti iš Švedijos.

KAD KIAULĖS NEBADAUTŲ

Praktiško sprendimo be ieškančios, Kremlui vis daugiau gaminių paglemžiant susigalvotiems "globaliniams" uždaviniams, vis labiau išnaudojami žemdirbiai, ūmonių darbininkai ir kartu su tuo susiję visi kiti dirbantieji. Ne tik maisto ir paprastų reikmenų trūksta gyventojams. Nėgana aprūpinami pašaru ir gyvuliai.

Kom. vyriausybė okupuojamoje Lietuvoje rado "gaspadorišką" sprendimą. Vilniaus gyventojai raginami kasdien surinkti valgio liekanų, trupinių nuo savo stalo bent po 50 gr. Statistika rodo, kad tai sudarytų 25 tonas vertingo pašaro. Ragina pastatyti specialius kibirėlius, kuriuos sudėtos maisto liekanos specialios tarnybos žmonių būtų surenkamos. Tačiau, iš žmonių raštiškų pasisakymų vietos spaudoje aišku, kad tų liekanų nėra...

Bulvės žmonės verda dažniausiai su žievele, nes taip išsaugojami vitaminai, o jeigu nulupama - tai taip plonai, kad kiaulėms ne kas belieka. /Tokius liekanų kibirėlius geriau tiktų parinkti iš sovietinių kolonizatorių butų. Derlius būtų garantuotas./

Skundžiamasi, kad net ir parsinešus bulves iš parduotuvės, dalį jų tenka išmesti, nes primatešyta supuvusių... Kodėl? Nagi neišmoko dar, kad sandėliuose laikyti ne išrūšiuotas bulves - kenksminga: supuvusios pūdo kitas.

PARODA PO ATVIRU DANGUM

Europoje, o ir čia, Kanadoje, jokia naujiena, kad vyksta dailės parodos vasaros metu lauke, įvairiuose parkuose, gatvėse, senamiesčių specialiuose kvartaluose.

Vilniuje įvyko 10-toji dailininkų mėgėjų darbų paroda po atviru dangum, ant Pilies skersgatvio namų sienų.

LIETUVIŲ JUMORAS

Išleista humoro knyga, 160 psl., "Čia priėjo Kindziulis". Gudruolių Kindziulį kuria keletas autorių.

Paroda Pilies gt. skersgatvyje Vilniuje

Daugumoje - peizažai, natūrmortai, grafika. Ir daugybė lankytojų.

VERTINAMI "SIGMOS" DARBAI

Vilniaus "Sigmos" įmonė, pagarsėjusi savo elektroninių skaičiavimo mašinų gamyba įvairiose Sov. Sąjungos respublikose, atlieka ir svarbius mokslinius tyrimus. Šiemet įmonės mokslininkai apdovanoti valstybine premija už vieną labai svarbų išradimą - kaip apsaugoti kompiuterį nuo pasitaikančių klaidų. Tie skaitytuvai kar- tais, anot specialisto V. Samušio, dirbdami sukurdavo žalingus elektromagnetinius impulsus. Mokslininkams pavyko surasti būdus, kaip net dešimteriopai sumažinti tokius trukdymus.

Šiais lietuvių mokslininkų tyrimais susidomėjo daugelis specialistų Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Rumunijoje, kurie kuria naujus skaitytuvus - kompiuterius.

Vilniečiai inžinieriai, mokslininkai yra dabar dažnai siunčiami komandiruo- tims į kitų respublikų pramonės įmones, gaminančias kompiuterius.

PASMERKIAMOS SPECIALIOS PRIVILEGIJOS

Lietuvos Komunistų Partijos sekretorius P. Griškevičius pripažino, kad valdžios pareigūnai, pasinaudami savo išskirtina padėtimi, statėsi vilas užmiestyje, su garažais ir rūšiais vietose sodų namelių, dažniausiai nesąžiningu būdu.

Centro Komitetas nutarė, kad tokių neteisėtų vilų savininkai atiduotų savo statinius ir statybines medžiagas sodininkų kooperatyvams. Vadovaujantiems darbuotojams nerekomenduojama teikti statyti vilas.

Tai bėda! Čia ir nepartiniai žmonės, ne ypatingai nusipelnę specialistai gali ir jeigu nori, išsigyti vilaites ar vilas. Ir niekas nedraudžia!

RUOŠKIS KANADOS LIETUVIŲ DIENOMS MONTREALYJE
SPALIO MĖN. 9-10-11 d.d.

ŠOKANTIEJI GRIAUCIAI TEATRE

(Nakties baisybės Kaune)

Arėjas Vitkauskas

Mane seniai viliojo mintis - pernaktvoti teatre... Kaip jame atrodo vaidinimų metu, daugelis žino, bet mažai kam galėjo ateiti į galvą mintis apie tai, kaip atrodo jame, kai nebelieka nė vieno žmogaus, išeina tarnautojai, uždarinėjamos durys. Man tokia mintis seniai nedavė ramybės ir kartą aš pasilikau. Žinoma, jeigu norėtum oficialiai gauti leidimą pasilikti teatre - jo negautum. Niekas nepatikėtų tuo, kad vien kaip rašytojas - išpūdyti dēliai - nori teatre pasilikti. O jeigu teatro vadovybė su tuo sutiktų, pažindama žmogų, ir net raštu tai patvirtintų, tai greičiausiai, valstybės kontrolė su tuo raštu nesutiktų, jį grąžindama su kokiu nors priesaū: "Valstybės turtu galima naudotis tik įstatymų numatyta tvarka".

Tad, nelaukdamas nieko panašaus, aš vieną vakarą, po baleto "Žizel" pasilikau teatre su aiškiu tikslu - jaime pernaktvoti. Nuaidėjo paskutiniai plojimai ir visiškai užsidengė uždanga ir aš naudodamasis proga, kol gerbiąmoji visuomenė ima savo drapanas, aš savąsias jau gavęs, išmukau į parterį. Dar kelios ponios užgaiso, bet su atitinkamu atsargumu aš nuėjau į vidurinių kėdžių eilę ir pasilikau. Palengva ištuštėjo visi teatro priekambariai, pasidarė tyliau, tik reti žingsniai dar zujo. Aš lindėjau susirietęs kėdžių eilėse ir laukiau visiško nusiramimo. Tegul ir buvau girdėjęs ir skaitęs baisių istorijų, panašiose aplinkybėse įvykusių, bet šiuo laiku man baisiausia buvo tai, kad niekas manęs nerastų. Kai durys buvo uždarinėtos, aš laisviau atsikvėpiau.

Valgyti nenorėjau, nes buvau gerai prikirtęs prieš tai. Iš karto buvo nuobodu.

Tamsu, tai galima pasvajoti!... - pamaniau, ir ėmiau kelti savyje vaizdus. Iš pradžių nieko įdomaus vaizduotėje nekilo. Na, pavyzdžiui, išvaizduoju dvejetą jaunų žmonių vienoje vietoje. Jie netiek domisi vaidinimu, kiek braška saldinių popieriukais... Argi tai įdomu?... Toliau mintis pradėjo vaizdingiau veikti. Aš išvaizdavau tokią pačią sceną, kokia yra įvykusi su Amerikos prezidentu Linkolnu teatre... Šūvis, kraujas, sujudimas!... Patamsyje tas man neblogoi išėjo. Vėliau aš atsiminiau vienos mokinės pasakojimą, kurį ji girdėjusi iš teatro sargo, apie tai, kaip vieną kartą...

Teatro sargas vėlai nuėjo durų uždarinėti. Eida - mas pro parterį, jis pastebėjo šviesą.

- Kas čia dabar? - pamane kriptelėjęs sargas, ir žvilgtelėjo vidun...

PRAŠOME REGISTRUOTI VAIKUS Į LIETUVIŠKĄ MOKYKLĄ JAU DABAR! Kreipkitės į Mokyklos Vedėją, Moniką Jonynienę, Tel.: 489-2106. SUTEIKITE SAVO VAIKAMS PROGĄ GERAI PRALEISTI ŠEŠTADIENIO PRIEŠPIETĮ, SUSIDRAUGAUTI SU LIETUVIAIS, PAGERINTI LIETUVIŲ KALBĄ.

Montrealio Lituanistinė Mokykla

KREMI
VEIDRODŽIAI

Latvių humoras - "Kitas metas, kitas karas, kitas vadas"...

ŠEŠTADIENIO POPIETĖS DUOMENYS

Statistikos specialistas, kuris niekada nebuvo pasi- kęs vienas su savo keturiais mažais vaikais namuose, vieną šeštadienio popietę sutiko išleisti savo žmoną į miestą apsipirkti ir pasaugoti vaikus.

Sugrįžusi, žmona paklausė, kaip praleido popietę. Jis perdavė jai lapelį su tokia statistika:

"Nušluostytos ašaros - 11 kartų. Surišti batų šniūrė - liai - 15 kartų. Išpūsti balionai - 5 kiekvienam vaikui. Vidutiniškai kiekvienas balionas išsilaikė 10 sekundžių. Vaikai išpūti nebėgti į kitą gatvės pusę - 26 kartus. Vaikai užsispyrę bandė bėgti į kitą gatvės pusę - 26 kartus. Skaičius šeštadienių popiečių, kurias aš apsiimsiu praleisti kaip šią - 0."

KAIP POETAS KEPĖ VIŠČIUKĄ

Britų poetas Stephen Spender pasakoja atsitikimą, kai jo namuose kartą buvo apsistojęs kitas garsus /dabar jau miręs/ poetas Auden, jo draugas.

Žinodama, kad Auden'as pasiliks jų namuose, Spender'io žmona, užtrukusi mieste su reikalais, paskambino į namus ir paprašė Auden'o: "Būk geras, išimk iš šaldytuvo viščiuką ir idėk į orkaitę".

Grįžusi rado viščiuką idėtą į orkaitę. Tik krosnis nebuvo įjungta...

Prie dirigento piupitro sėdėjo žmogaus griaučiai ir plonu blauzdikauliu dirigavo kaulų muziką... Scenoje buvo toks vaizdas!

Viduryje stovėjo medis. Dekoracijos vaizdavo lyg ir vieną veiksmą iš "Caro Su'tano", atvykusių į nežinomą salą, išstremtųjų vietą. Tik dabar sargas matė baleto, ne operą. Ant medžio šakos supavosi pakaruoklis, o griaučių minia lingavo jį į visas puses, ritmingai mėtydama geltonų kaulų kojas. Tai buvo tikras mirties baletas. Iš visos scenos matėsi tik vienas pakaruoklis su rūbais, visi kiti - kiaurai permatomi per krūtinę narvelius. Sargui pasirodė, kad to pakaruoklio veidas jam labai pažįstamas...

Sargas, žinoma, trenkė parterio duris, bėgo kaip patrakęs per priekambarius, klupo lipdamas laiptais, negalėjo atgauti kvapo...

Parbėgęs į savo kambarį, jis tuojuo užsisakė didžiausią virdulį raminių arbatos, visą naktį jis kaleno dantimis, žmona jį klostė ir glostė, bet nieko negalėjo sužinoti. Sargas tik retkarčiais miksėjo, baisiai išplėsdamas akis:

- Ten!... Ten!...

Kitą dieną sargas sunkiai užmigo, išmiegojo iš eilės dvi paras, nubudo ir kalbėjo, kad kažin ką baisaus sapnavo, bet ką - visai nebeatsimena. Kad jis išmiegojo net dvi paras, niekaip nenorėjo tikėti. Kad aną vakarą būtų ėjęs uždarinėti durų, taip pat sargas visiškai nebeatsimėnė...

Dabar, kai aplink mane buvo tamsa ir aš buvau tame pačiame, kaip tas sargas, parterioje, man buvimas nepaprastoje vietoje buvo įdomesnis, jokia baimė manęs nevargino. Ilgainiui man pasidarė kuone nuobodu ir aš jau buvau pamanęs, kad vertėtų kaip nors iš teatro išsikraptinti ir pagal visas padarumo taisykles, eiti miegoti, bet atsiradęs lengvas palinkimas į snaudulį, mane paliko parterioje. Aš "svajojau" toliau. Mano akyse dar nenyko "Žizel" baleto scena kapinėse. Aš pradėjau prisiminti jos smulkmenas. Kad geriau veiktų atminties vaizduotė, aš net užsimerkiau, norėdamas padvigubinti tamsą, bet koks buvo mano nustebimas, kai po valandėlės, atmerkęs akis, pamačiau prie scenos uždangos šviesą..., lyg prieš jį pakėlimą.

Mane surėmė iš karto kelios ylos pašonėse, pro apykalę išsiveržė prakaitas, akys ištino kaip prožektoriai... Uždanga sujudėjo ir pakilo...

Scenoje ta pati mėnulio šviesa kaip "Žizel" kapinių scenoje, tik dekoracijų vaizdas kitoks... Nuo pat rampos visa scena pilna kapų paminklų ir takų su medeliais. Man pasirodė, kad tos kapinės, ne dekoracijos, bet tikros kapinės, ir nuo to dar kelios ylos pašonėje prisidėjo...

5 psl.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11.30 IKI 12 VAL. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albalen Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
13% už 90 dienų term. ind.	
13% už 6 mėn. term. ind.	
13% už 1 metų term. ind.	
13% už 3 metų term. ind.	
13% už pensijų planą	
14% už namų planą	
12% už specialias taup. sask.	
11% už taupymo sask.	
6% už čekių sask.	
	už asm. paskolas nuo 19%
	už mortgicijus nuo 17% %

AKTYVAI virš 30 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupy dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	90 dienų termin. indėlius 14 %
Antradieniais 10-3	180-185 d. term. ind. 14 1/2 %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 1 metų 15 %
Ketvirtadieniais 10-8	term. indėlius 3 metų 13 %
Penktadieniais 10-8	pensijų s-tą 14 %
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tą 13 %
Sekmdadieniais 9.30-1	taupomąją s-tą 11 %
	depozitų-čekių s-tą 6 %
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 19 %
	mortgicijus nuo 18 1/4 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybę pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

OSHAWA

Oshawos lietuviai, a. a. Aniceto LUKOŠIAUS atmi-nimui, paaukojo \$120, — parenti savaitraščiui "NEPRI-KLAUSOMA LIETUVA", kuriame jis bendradarbiavo. Pri-sidėjo po \$10, — J.J. Grybai, J.P. Samkova, J.Z. Mace-vičiai, A.S. Medeliai, P.H. Juodvalkiai, A.M. Trupinckai, S.V. Kneitai, V.N. Pnlauskai, V.E. Starkai, A.O. Želviai, J. Dundzys, M. Zubrickas.
• Kartu apgalvėdami perankstytą a. a. Aniceto Lukošiaus pasitraukimą į Anapus — nuoširdžiai dėkojame už paramą "NL"

toronto

MAŽA PRIEŽASTIS — DIDELĖ NELAIMĖ

Toronto miesto centre ki-lo didelis gaisras 37 aukštų

butų hotelio komplekse.

Gaisras prasidėjo 18-me aukšte, jį gesino virš 100 gaisrininkų, gelbėdami panikos apimtus žmones. Žuvo vienas gyventojas, apie 16 buvo sužeisti.

Visa tai įvyko susidėjus kelioms nelaimingoms ap-linkyboms. Moteris 44 m., paliko peleninėje degančią cigaretę salione, šalia foto-lio. Po kelių minučių, sugrį-žusi iš miegamojo kambario, rado fotelį išliepsnojusį ir salioną besipildantį dūmais. Ji bandė gesinti, pildama ant jo puodą vandens ir išbėgo į koridorių skambinti aliam.

Aliarmo įtaisas neveikė, nespėtas laiku pataisyti. Ji nubėgo į žemesnįjį aukštą-ten neveikė elektra, nes bu-vo išjungta, taisant sugedusį "The Globe", "The Spec-aliarmą. Nusileido į dar žemesnį aukštą. Galų gale į-jungė aliarmą. Ji išėjo iš čių kritikai gyrė jos įvai-

pastato ir buvo nuvežta į li-goninę gydyti nuo dūmų plau-čiuose, apsidaužymų ir nusi-brozdinimų.

Ugnis būtų neišsiplėtusi ir likusi tik viename minėtos moters bute, jeigu ji išbėg-dama iš jo būtų uždariusi duris. Dabar ugnis ir dūmai pasklido netrukdomi laiptų koridoriais ir ventiliacijos sistemomis.

Taigi, rūkoriai — dėmesio! Geriau būti atsargiam ir ne-palikinėti degančių cigarečių kad ir peleninėje, kaip moko žinovai. Svarbiausia — pasiro-džius liepsnoms — UŽDARY-TI DURIS.

TORONTO SPAUDA APIE
JURATĘ NAUSĖDAITĘ —
ANN JILLIAN

Neseniai gastroliavusi, nespėtas laiku pataisyti. Ji nubėgo į žemesnįjį aukštą-ten neveikė elektra, nes bu-vo išjungta, taisant sugedusį "The Globe", "The Spec-aliarmą. Nusileido į dar žemesnį aukštą. Galų gale į-jungė aliarmą. Ji išėjo iš čių kritikai gyrė jos įvai-

riarūši talentą — vaidybą, dai-navimą, šokį. Gyrė jos šil-tą, lengvą publiką pasiekian-čią asmenybę, gyrė jos iš-vaizdą.

Mums, lietuviams ji dar yra brangi ir tuo, kad visur pabrėžia esanti lietuvaite.

Po puikių gastrolių, ji li-sisi namie, Los Angeles ir renkasi filmų pasiūlymus.

RUGSĖJO 11 d. NBC Te - levizijos programoje ją ma-tysime su Carol Burnett ir Sammy Davis Jr. Po to ji filmuosis Las Vegas mies-te Dick Van Dyke programo-je.

LIETUVIŲ VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SUVAŽIAVIMAS TORONTE

Jau liepos 29 d., pora die-nų prieš suvažiavimą, iš To-ronto bičiulių sudaryta suva-žiavimo rengimo komisija /kartu dalyvaujant LVLS-gos prezidiumo pirm. G. Lazauskui ir iš Floridos atvyku-siam Jonui Daugėlai/ galu-tinai nustatė suvažiavimo rengimo detales. Rengimo komisiją sudarė ne 5 nariai, kaip buvo skelbta anksčiau, bet 9: L. Girinis — Norvaiša, pirm., J. Bersėnas — vicep., D. Renkauskas — sekr., E. Smilgis — ižd., B. Jackus-ūtkio reikalams, ir kiti na-riai — L. Novogrodckienė, V. Petratis, V. Paulionis, O. Delkus. Gi liepos 30 d., pa-čiose suvažiavimo išvakarė-se, buvo užimti galutina ruošia ir svečių nuoširdžiu priėmimu.

Liepos 31 d. Toronto Lie-tuvių Namuose įvykusiame suvažiavime dalyvavo, pagal registraciją, 45: iš jų 20 iš Amerikos ir 25 iš Kanados.

Atidaromuosius suvaži-avimo žodžius pasakė rengi-mo komiteto pirm. L. Girinis ir LVLS-gos prez. pirm. G. J. Lazauskas.

Varpininkai — liaudininkai nuo pat sąjūdžio pradžios 1888 m. birželio 29 d. per Petrinės Marijampolėje ir per įvairius laikotarpius sa-vo suvažiavimuose aptardavo politinius, kultūrinius ir ūkinius krašto reikalus. Bū-rėsi apie pradtą leisti "Varpą", kėlė lietuvių tau-tos sąmoningumą ir atvirai kovojo prieš caristinės Ru-sijos priespaudą.

Nepriklausomoje Lietu-voje daug dirbta ir nuveikta. O sunkiausiais mūsų tautai laikais, pergyvenant okupa-cijų režimą, sąjunga slapta veikė nepaisant trėmimų, žiaurių kalinių ir perse-kiojimų. Ta veiklos banga tęsiasi ir išeivijoje. Mūsų suvažiavimų svarbiausie-ji klausimai yra lietuvių tau-tos laisvės ir Lietuvos valstybės atstatymo klausimai. Tad ir šiame suvažiavime dalyvavome vienybės ir ko-vos už tautos laisvę vedini.

Suvažiavimo darbo prezidiumą sudarė: Pirm. L. Gi-rinis — Norvaiša, vicep. Jonas Daugėla ir sekr. Viktoras

Motušis. Nutarimų/bei re-zoliucijų/ komisija: Antanas Kučys, dr. Kazys Karvelis, Liūtas Grinius, Leonas Gi-rinis, Jonas Daugėla.

Prisiminti ir pagerbti mi-rusieji bičiuliai.

Po G. J. Lazausko, A. Ku-čio, Liūto Grinio ir J. Dau-gėlos pranešimų vyko pa-klausimai ir gyvos diskusi-jos. Iš organizacinių reikalų nutarta nario mokestį pakei-ti nuo \$6 metams iki \$10, kitą suvažiavimą šaukti ne vėliau, kaip už 3-jų metų, Pageidauta dažniau leisti "Varpą" ir sąjungos biule-tenius, prie veiklos daugiau prisidėti pačiu darbu ir au-komis. Tenka tik džiaugtis, kad prieš šį suvažiavimą rengimo reikalams bičiuliai sudėjo \$950 /iš šių mecenatų stambiausią sumą skyrė Jurgis Strazdas/. Suvažia-vimas Jurgiui Strazdui pa-reiškė padėką.

Tą pačią dieną, vakare, vy-ko banketas, kur dalyvavo apie 80 rinktinių svečių. Kalbėjo Lietuvos Gen. Kon-sulas dr. J. Žmuidzinas, VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, KLB ir Jauni mo Sąjungos vardu Bersėnaitė ir kt. Ban-keto pranešėjas J. Daugėla perskaitė raštu gautus svei-kinimus, kurių susidarė di-delis pluoštas. Meninę pro-gramą atliko garsūs smuiki-ninkai A. ir R. Bankai.

Rugpjūčio 1 d., Vasagos vasarvietėje, dalyvaujant 300 žmonių, kultūrinėje po-pietėje meninę programą at-liko sol. J. Daugėlienė — Krikšto laitytė, akomp. J. Go-vėda ir smuikininkai Bankai. VLIKo pirm. dr. K. Bobelis padarė platų pranešimą, ku-ris labai sudomino susirin-kusius. Parengimą pravedė Jonas Daugėla.

Po to p. Masioniai, gyv. prie Vasagos, bičiulius var-pininkus pakvietė į savo na-mus vaisėms.

Rugpjūčio mėn. 2 d. Jurgis Strazdas su ponja, negalėda-mi suvažiavime dalyvauti, bičiulius pasikvietė į savo rezidenciją Mississaugoje, prie Toronto. Pasidalinta mintimis. Suvažiavimo var-du Jonas Daugėla savo žodyje Jurgiui Strazdui pareiškė padėką už suvažiavimo pa-rėmimą lėšomis, o LVLS-gos prez. pirm. G. J. Lazaus-kas pareiškė prezidiumo var-du padėką p. Strazdams ir visam suvažiavimo rengimo komitetui už taip sėkmingai suruoštą varpininkų — liaudi-ninkų suvažiavimą.

Vakare p. Smilgių namuo-se buvo rengimo komiteto posėdis, kartu dalyvaujant ir G. Lazauskui. Peržvelgtas praėjęs suvažiavimas ir nu-matyti tolimesnį veiklos darbai.

Dalyvis GENERALINIO LIETUVOS KONSULO dr. J. ŽMUIDZINO ŽODIS VARPININKŲ — LIAUDININKŲ SUVAŽIAVIME

*Sveikinu Suvažiavimą, at-stovaujantį tai partijai ar organizacijai, kuri, mano

Varpininkų Suvažiavime publiką klausosi pranešimų

APDRAUDA

INSURANCE

* Nemy — Gyvybės
* Automobilij
* Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

1982 metais numatytos EKSKURSIJOS VILNIUS IR KITI EUROPOS MIESTAI

GEGUŽĖS 26	RUGPJŪČIO 11
BIRŽELIO 16	RUGSĖJO 1
LIEPOS 8	RUGSĖJO 29
LIEPOS 22	

Galima važiuoti vienai arba dviem savaitėm grupėje, arba pavieniui.

Smulkesnių žinių teirautis žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:
Tel. 533-3531

Simon's Travel

KVIEČIAME KELIAUTI
KARTU 1982

10 DIENŲ LIETUVOJE
GEGUŽĖS 10 — GEGUŽĖS 24

13 DIENŲ SU GIMINĖM!

GEGUŽĖS 20 — BIRŽELIO 3	LIEPOS 15 — 29
GEGUŽĖS 27 — BIRŽELIO 10	RUGPJŪČIO 12 — 26
LIEPOS 8 — 22	RUGSĖJO 2 — 16

VILNIUS — LENINGRADAS BIRŽELIO 17 — LIEPOS 1

SAVAITEI I LIETUVĄ

RUGSĖJO 9 — 16 RUGSĖJO 30 — SPALIO 7

Visas grupes lydi savininkai arba patyrę palydovai. Sutvarkome išskvietimus vizitui Lietuvoje ir iš Lietuvos. Nupirkame Lietuvoje gimines kooperacinius butus, automo-bilius bei kitus patogius daiktus. Sažiningai tarpininkaujame tvarkant palikimus giminėms Lietuvoje

SMULKESNIŲ ŽINIŲ TEIRAUKĖS:

TORONTO TEL: (416) 537-3060 arba 532-8772
MONTREAL : (514) 669-8834 — L. Stankevičius
CHICAGO: (312) 496-8406 — V. Romonis
LOS ANGELES — (213) 660-6600 — J. Petronis
— (213) 664-0791 — namų;
2385 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada
TELEX: 06-986766 5TOR

ŠIUO ADRESU SAŽININGAI PATARNAUJAMA JAU 22 METAI
Kelionių biuro savininkai — AUDRONĖ ir VYTAS GIMINKEVIČIAI
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

suprati mu yra savo pradme-nimis suaugusi su prisinto "Varpo" 17 metų būtimi ir vystėsi Lietuvos Himno au-toriaus ir dr. Kazio Grinio ideologijos kryptimi. Taip pat jį matė m uoliai dalyvau-jančią Lietuvos valstybės atstatymo darbuose, tiek lei-džiant įstatymus arba atlie-kant vyriausybės didžiasias paskirtis.

Liaudininkai — Varpininkai nenuleido rankų ir temtyje. Jie darbuojasi Balfe, Vlke bei vienaip ar kitaip bendra-darbiauja su Altu ir Bend-ruomene.

Ypač man malonu šia pro-ga prisiminti, kad liaudinin-kų šeima davė Lietuvos Už-sienio Reikalų tarnybai du žymius diplomatus — Kazį Škirpą ir Steigiamojo Seimo pirmąjį sekretorių, mano

bičiulį dr. Ladą Natkevičių. Be to, čia prisimintinas trečias tos pat srovės ryš-kusis patriotas, "Nepriklau-somos Lietuvos" redaktorius Jonas Kardelis, kuris tota-liniai rėmė Lietuvos Diplo-matinę Tarnybą, kaip Lietu-vos valstybinės nepriklausomybės simbolį bei teisinės gyvybės apraišką... Tatai gerai žinau, nes su juo man teko septynerius metus kar-tu dirbti Kanados Lietuvių Bendruomenės Politiniame Komitete, Montrealyje.

Šitaip prabėgomis palie-tės varpininkus, dar kartą sveikinu Suvažiavimą ir lin-kiu jam didelio pasisėkimo.

Ir telydi Jus visus dvasinė stiprybė, dirbant Tėvynės labui ir tvirtas tikėjimas, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma valstybė.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

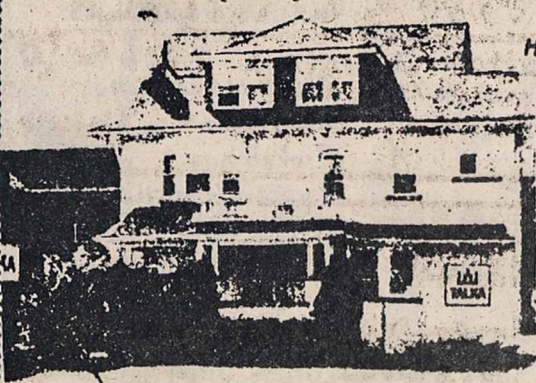
ATEIK I LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir Mimico Ave. kampas) TORONTE, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavoje namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS
TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaukas 12%
term. depoz. 1 m. 14 3/4%
term. depoz. 3 m. 13%
reg. pensijų fondo 14%
90 dienų depozitus 14 1/4%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 18%
asmeninės paskolas 20%

Ne mokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais—ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val. šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos—rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

winnipeg

NAUJAS ARKIVYSKUPAS JAU WINNIPEGE

Kardinolui G. B. Plahiff pasitraukus į pensiją, Popiežius Jonas Paulius II paskyrė jo vietoje buvusį vyskupą Adam Exner, arkivyskupą Winnipeg'o diecezijoje.

Kardinolas Plahiff sušaukė specialią spaudos konferenciją ir savo kalboje pasakė, kad anksčiau Vatikanas neturėjo nuostato, kada dvasiškis turėjo pasitraukti į pensiją, nes jie galėjo pasilikti savo pareigose net iki 100 metų amžiaus. 1960 m. Vatikanas nustatė, kad dvasiškiečiai sulaukę 75-kių metų, privalo pasitraukti į pensiją. Kardinolas būdamas labai geros sveikatos ir sulaukęs 75 metų amžiaus dar vienus su puse metų savo pareigas, ir niekas dėl to jam ne vieno žodžio nepasakė. Taip pat jis priminė, kad jam atvykus į Winnipegą buvo labai svarbu susipažinti su administraciniu bažnyčių tvarkymu. Išbuvęs 21 metus Winnipeg'e ir įgavęs didžiausią patirtį savo gyvenime, nes čia reikėjo dirbti su skirtingais žmonėmis, skirtingų bažnyčių ir net aštriau susidurti.

Kardinolas George Plahiff buvo geras draugas dabartinio Popiežiaus Jono Pauliaus II-jo. 1969 m. rugsėjo mėnesį, kada jis dar buvo Karol Cardinal Wojtyła — metropolitan archbishop of Krakow — Poland, jis lankė Winnipeg'o miestą. Čia jį priėmė 650 Kanados lenkų bendruomenės narių, surengtuose pietuose viename miesto viešbutyje. Tada buvęs Metro aldermanas lenkas Ken Galanechuk, atstovavo dalį miesto. Jis paskelbė proklamaciją išteikdamas atitinkamą pažymėjimą, kuriame kardinolas Karol Wojtyła buvo paskelbtas Winnipeg'o miesto Garbės Piliečiu. Po to, kalbėjo Winnipeg'o miesto burmistras

Stephan Juba (ukrainietis). Kada Metro aldermanas Galanechuk kardinolui K. Wojtylai išteikė Winnipeg'o miesto Garbės Piliečio pažymėjimą, o miesto meras Juba pasakė sveikinimo kalbą, tada lenkų kardinolas užklausė, koks skirtumas yra tarp Metro ir City? K. Galanechuk jam išaiškino, kad Winnipeg'o miesto centras valdosi savito — viai kaip "City", o priemiesčiai — "Metro". (Tada dar miestas nebuvo sujungtas į vieną centrą. K. Str.). Kardinolui viskas paaiškėjo, ir jis pasakė, tai labai "saldus kurjostas" ir dar išsitarė: "Oh, that's very nice". Vėliau Kardinolas vistiek norėjo gauti smulkias detales ir dar vis klausinėjo skirtumus tarp Metro ir City. Iš visko matyti, kad jam buvo neaišku, kodėl jam Winnipeg'o miesto Garbės Piliečio pažymėjimą išteikė ne miesto majoras, bet metro aldermanas, kuris reprezentavo miesto galvą, kaip tokiu jis nebuvo.

Išrinkus kardinolą K. Wojtylą Popiežiu iš 700 milijonų Rymo Katalikų esančių visame pasaulyje, winniegiečiai šiam buvo didelė garbė, kad tokios pareigos atiteko Winnipeg'o miesto Garbės Piliečiui. Tuometinis Metro aldermanas Ken Galanechuk spaudai pareiškė: "Ne tik aš, bet yra ir daugiau tokių, kurie negali įtikėti, kad tai būtų realybė, kad žmogus, kuris 1969 metais sėdėjo su mumis kartu prie vieno stalo, kur buvo suruošti jam garbės pietūs Winnipeg'e, šiandien yra išrinktas popiežiumi".

Tada miesto majoras Stephen Juba atsakė, kad jis ir toliau galvoja, kad į tokį postą pasitę aukštos kvalifikacijos ir tai esanti natūrali dovana, per kurią jis gali palaikyti gerus santykius su žmonėmis.

Kardinolas Plahiff iš Winnipeg'o tada pareiškė, kad jis buvo vienas iš 111 kardinolų, kurie rinko naują Bažnyčios galvą (leader), jis pirmas pri-

minė kardinolą Wojtylą, kaip kandidatą į Popiežiaus sostą, Ekumeniniame Suvažiavime Romoje 1969 metais.

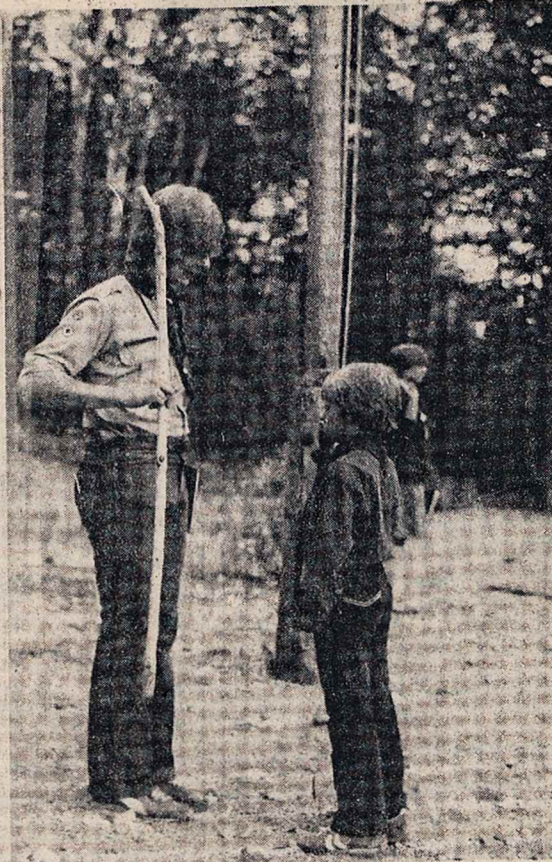
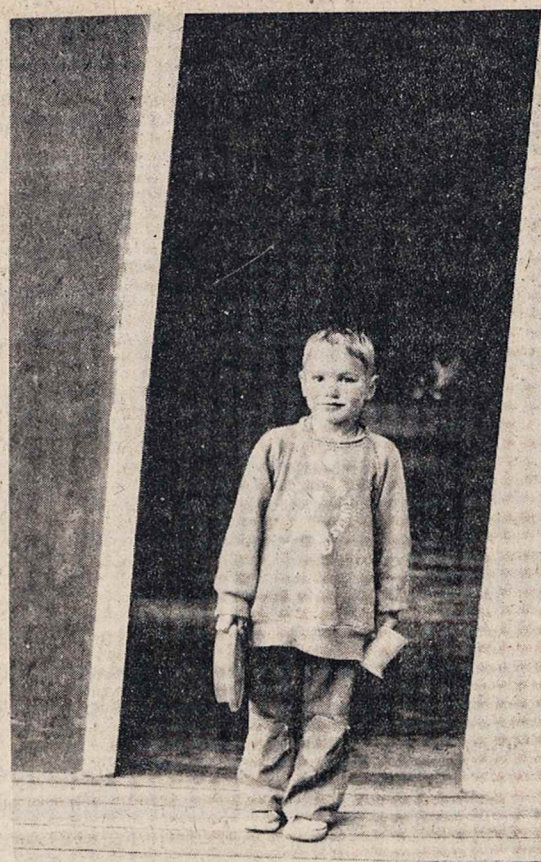
T. R. Lecinsky, kuris buvo formalus Manitobos divizijos pirmininkas Kanados Lenkų Kongrese jų narių suvažiavimo susirinkime, prisiminė kardinolą Wojtylą, kai jis vizitavo Winnipegą 1969 metais ir sužinojęs, kad jis išrinktas Popiežiumi, tiesiog apstulbo. Tai buvusi didelė naujiena, kad Rymo Katalikų Bažnyčia išrinko pirmą ne italą popiežiumi po keturių ir puse šimtmečio. Jis sako, kad pirmą reakciją, į pasklidusią naujieną buvusi, kad tai esanti "media", kiti sakė, kad tai įvykusi klaida ir jis negalėjęs suprasti bei įtikėti, — bet ta buvo pilna teisybė, nepaprastai svarbi ir lenkų bendruomenėje.

Š. m. birželio 23 d. "Winnipeg Free Press" trečiadienio laidoje įdėjo didelę fotografiją su užrašu: "Planiff honored at mass last night", tai buvo atlaikytos lyg atsisveikinimo pamaldos bei kuklus pagerbimas jo 21-rių metų sukakties Winnipege.

Skambant bažnyčios varpams ir apie 1000 svečių, jų tarpe ir lietuviai dalyvavo naujo arkivyskupo Adam Exner į pareigų įvesdinimo apeigose, kurioms vadovavo arkivyskupas Angelo Palmas, Popiežiaus Nuncijus Kanadai. Po kalbų ir ceremonijų arkivyskupas A. Exner, kaip naujas diecezijai vadovas, savo nariams pasakė trumpą kalbą, pareiškdamas: "I want you all to become saints, nothing less". Po to, jis ėjo 15-kos minučių procesijoje iš vyskupų, arkivyskupų, kunigų ir svečių, atvykusių iš kitų vietovių. Kaip garbės svečiais ceremonijose dalyvavo: Anglikonai, Ukrainiečių Graikų Ortodoksų, presbiterionai, United ir Baptistų bažnyčių atstovai ir iš Žydų kongregacijos. Pro-Nuncio Palmas atidarė įvesdinimą į pareigas naujo arkivyskupo ceremonijoms ir davė keletą pavyzdžių iš jo gyvenimo. Dar kalbėjo: Anglikonų bažnyčios kun. Barry Valentine, vyskupas iš Rupertisland perduodamas savo žmonių sveikinimus ir t. t.

Pasitraukęs į pensiją G. B. Planiff pareiškė, kad jis dar nėra nusistatęs kur apsigyvens Gai pasiliks Winnipeg'e, kur tiek daug turėjo patirties ar vyks į savo istorinį miestą Torontą, o gal dar kur kitur.

Norisi priminti, vienam kitam popiežiui mirus, prie jų karstų lotynų kalboje užrašą: "Sic transit gloria mundi" — Taip praeina pasaulio garbės kas tinka visiems pensionieriams. Pasibaigus ceremonijoms ir naujo arkivyskupo įvesdinimas į pareigas vietoje kard. G. B. Plahiff, kuris jau skatosis pensionierium, o naujas Winnipeg'o diecezijai arkivyskupas dar tik 53-jų metų amžiaus.

MONTREAL'O SKAUTAI IR SKAUTĖS VASAROS STovykloje, Baltijoje. Kairėje — Rimtas momentas — G. N. edvaras ir R. Otto. Nuotr: Liūto Šablauskio

• Birželio mėnesio pabaigoje staiga susirgo Stasys Ramančiauskas, kuris rastos prie savo darbovietės be sąmonės, sukritęs mašinoje.

S. Ramančiauskas Lietuvoje baigęs Tauragės Mokytojų Seminariją, kartu su visaomėnės veikėju A. Rinkūnu, kuris dabar gyvena Torontė. Kurį laiką mokytojavo Švėkšnos valsčiuje, Tvaskučių pradžios mokykloje. Rusams okupavus Lietuvą, pasitraukė į Vakarų. Atvykęs į Winnipegą vertėsi prekybos amatu. Turėjo savo restoraną, vėliau krautuvę. Išmokęs plomberio darbą, dirbo savistoviai. Beveik visą laiką buvo lietuvių parapijos k-to sekretoriumi ir buvo gyvas katalikiškoje veikloje. Turėjo du sūnus ir dukrą. Vienas sūnus liko okup. Lietuvoje, kitas baigė universitetą — mokytojauja Vancouveryje, o dukra leidžiama į mokslus, gal bus balerina.

Gydytojų austatyta, kad ligonį ištiko staigus smūgis, kaip čia vadinama "Stroke". Paskutiniu laiku pradeda atsigausti. Linkėtina Stasiui kuo greičiau pasveikti. Paguldytas buvo St. Boniface ligoninėje.

K. Strikaitis

montreal

• Rugpjūčio 14 d. buvo iškilmingai ir linksmai Festivaliu paminėta "Dainavos" vasarvietės Laurynijoje 25 m. sukaktis.

Festivalio Rengimo Komitetą sudarė Birutė Nagienė-pkė, Mr. MacDonald-vicep., Ona Šablauskienė — Parodos pkė, jos asist. S. Duggan, Z. Lapinas — muzikinės dalies paruošimui, Mrs. Orr ir H. Lapinienė — vaišėms, V. Pėteraitis ir Mr. Lahaise — nariai, Pierre Landry — Valdybos atkard. G. B. Plahiff, kuris jau skatosis pensionierium, o naujas Winnipeg'o diecezijai arkivyskupas dar tik 53-jų metų amžiaus.

Vyrskautės ir prityrusios skautės Baltijoje: R. Žurkevičiūtė, R. Jurkutė, A. Kličiūtė, G. Jurkutė, K. Ottaitė, D. Piečiūtė ir Ž. Jurkutė.

DAILĖS PARODOS REIKALAIŠ IR LITERATŪROS VAKARŲ KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ PROGA MONTREALYJE intensyviai ruošiamasi: aptarti planai, aflikti susirašinėji — mai ir įvyko jau eilė posėdžių.

Už Dailės Parodą, kuri bus skirta paminėti 3 mirusiams lietuviams kanadiečiams dailininkams — Telestorui VALIUI, Vyta. REMEIKAI ir J. AKSTINUI — atsakinga Daina Kerbelytė — Vasiliauskienė.

LITERATŪROS VAKARĄ, skirtą Žeminių kūrybai — tvarko Arūnas Staškevičius.

Abu svarbieji pareigūnai yra jaunesniosios kartos. Jiems darniai talkininkauja visa eilė vyresnių asmenų.

SELF SERVICE

VERDUN SHELL

5860 AVE. VERDUN

Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro.

- VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS TAISYMAS
- SUTVARKOMI KITI ĮSŠIDERINIMAI (Tune up)
- PATIKRINAMAS IR ATSTATOMAS MAŠINOS LYGIS
- PAKEIČIAMIS STABDŽIAI (Brake)

(Lietuviams specialūs nuolaidai)
(Atidaryta šeštadieniais)

766-4495

VISOKS KITAS PATARNAVIMAS (Towing)

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.— IKI \$1000.— PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.

Tel. 845-2912 EMBASSY FUR.

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.

Chateauguy, Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

SKAMBINKIT:

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7661-A CENTRALE

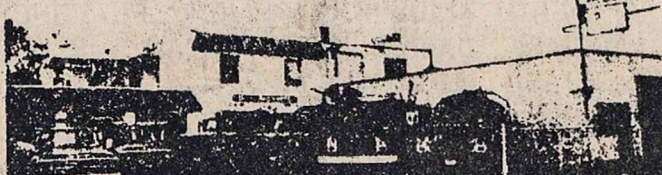
365-1143
495-906 rue. LaSalle

766-2667
2986 ALLARD

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausios parąrtos ir darbo atlikėjos stogadengys Guy RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite:

364-1470

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing

7725, Georges

LaSalle

NEDELSKITE APSIMOKĖTI "NL" PRENUMERATAS. UŽ
ATSILIKUSIUS TURIME DAUGIAU MOKĖTI PAŠTUI UŽ
PERIUNTIMA.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS MONTREALIO
APYLINKES ŠALPOS REIKALŲ

APYSKAITA

Pasiųsta į SUVALKŲ TRIKAMPĮ 110 siuntinių už \$1919, 51
Turėta pajamų \$ 1963, 90
Kasoje liko \$ 44, 39

Šalpai aukojo: \$ 300, - LITAS; po \$ 100, - Liet. Katalikių
Motery D-jos Montrealio Sk., Paulius Mališka; \$ 70, - p.
Burčikienė; \$ 50, - J.D. Gražiai; \$ 40, - J. Kibirskis; po \$ 30
- dr. I. Maziļiauskienė, G. Montvilai; po \$ 25, - L.K. Mindaugo
Šaulių Kuopa, Jūros Šaulių Kuopa "Nida"; po \$ 20, - J. M.;
G. Kudžmienė, V. Daugelavičienė, L.P. Palubinskai, J.P.
Lukoševičiai, p. Lukošienė, D.B. Staškevičiai, p. Šaltanienė;
\$ 11, - A. Rakauskas; po \$ 10, - B. Nagienė, E. Keršienė,
V. Balčiūnaitė, p. Čerkesaitė, p.p. Dikaičiai, p. Žitkus,
p. Katilius, A. Gaurys, K. Martinėnas.

Nuoširdi padėka už aukas pinigais, rūbais ir darbu
prisidėjusiems talkininkams K. J. Mickams.

K. Toliušis,

KLB Montrealio A-kės Šalpos Reikalams Narys

ČIURLIONIO SIMFONIJĄ

KANADOS RADIO BANGOS

Jau naujas mūsų skaitytojas
Montrealio Vyrų Okteto dainin-
kas, pasidalina savo mu-
zikiniais išpučiais:

"Važiujant į darbą, rug-
pjūčio 14 d., šeštadienį, klausi-
siais CBC- Stereo FM sto-
li kuri dažniausiai duoda klasi-
kinės muzikos koncertus.
Buvo 8:30 val. ryto ir pra-
nešėjas sako: "Dabar girdė-
sime vieno lietuvių kompo-
zitoriaus kūrinį. Jo vardas
- Čiurlionis /1875-1911/".
Pranešėjas pakalbėjo apie jo
gyvenimą, paminėjo, kad jis
buvo ir dailininkas, kad čia
jis nėra žinomas ir žmo-
nės neturi jo plokštelės.

Grojo Čiurlionio simfoni-
ją "Miškas", įgrota, kaip jis
pranešė, "Lithuanian Sym-
phonie Orchestra".

Programa yra Coast to -
Coast Radio, skambėjo To -

Primename, kad Montrea-
lio Lietuvių Vyrų Oktetas
dainuos Chateaugay vieto-
vėje spalio mėn. 1 d.
Oktetui diriguoja Alek-
sandrą Stankevičius.

"NIDOS" KLUBO GEGUŽINĖ

Nuotaikingai ir gerai pra-
ėjo "Nidos" Klubu gegužinė,
įvykusi rugpjūčio mėn. 8 d.,
p.p. Skruibių vasarvietėje,
Pointe Fortune, prie gra-
žios Ottawos upės kranto.

Klubu aktyvus narys, Auš-
ros Vartų Parapijos klebo-
nas Tėv. J. Kubilius, SJ, prie
aikštės viduryje esančio
šimtamečio ažuolo atlaikė
pamaldas.

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINE

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER

B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 366-2063 ir 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142

Po pamaldų visi dalyviai
susirinko prie upės pakran-
tėje esančios prieplaukos,
pašventinti ir pakrikštyti
Klubu įsigytą laivą "Nidos"
vardu. Krikšto tėvais bu-
vo aktyvus "Nidos" narys,
"Rūtos" Klubu p-kas Kostas
Toliušis ir M. Kasperavi-
čienė, aktyvi "Nidos" Klu-
bo narė.

Laivo šventinimo cere-
monių metu prieplaukos til-
telis neatlaikė ten esančių
žmonių svorio ir lūžus iš-
ilginiam balkniui pakropo,
priversdamas krikšto tėvus
ir kitus perėti į laimingų
būdą esantį šalia laivėlį.

Po tokių linksmų krikšty-
mų, minėto ažuolo pauks-
mėje vyko visų Klubu na-
rių ir svečių bendri pletūs,
krikštavėlio išsaugotos šam-
pano butelio išlaistymas ir
krikšto motinos skanių tor-
tų ragavimas.

Klubu kapelionui Tėv. J.
Kubiliui buvo įteiktas "Ni-
dos" Klubu ženklas, o
už krikštavėlį K. Toliušį,
švenčiantį šiemet 70 mete-
lių sukaktį, buvo pakelta
"stipresnio" gėrimelio tau-
rės.

Linksmą nuotaiką palaikė
A. Kalvaichio gera plokštelių
muzika. Kiekvienas turėjo
progą išbandyti savo laimę
turtingoje loterijoje, o me-
džiotojai "Briedžio" užėigoje
paragauti stipresnio gėralo.

Visa gegužinės tarnyba,
kaip žvejams kad pridėra,
veikė puikiai.

Klubu Valdyba nuoširdžiai
dėkoja visiems į gegužinę
atvykusiems ir paaukoju-
siems loterijai, ir visiems,
bent kuo prisidėjusiems. Y-
patingai ačiū p.p. Skruibi-
ams, kurie visada ir vi-
siems parodo tiek daug lie-
tuviško nuoširdumo.

Tuo pačiu pranešama "Ni-
dos" nariams, kad norint
pasinaudoti naujai įsigytu
laivu, reikia kreiptis į Klubu
Valdybą, į J. Šiaučulį arba
A. Myle.

Yra dedamos pastangos
prieinama kaina įsigyti 20-
30 arklų jėgų motorą. Ži-
nantieji arba norintieji par-
duoti tokį motorą, malonėki-
te pranešt bet kuriam NI-
DOS nariui. J. Šiaučulis

• Dr. ZABIELIAUSKAS Rai-
mundas buvo atvykęs iš To-
ronto aplankyti savo tėvų G.
ir J. Zabielių. Dalyvavo
AV parapijos bažnyčioje pa-
maldose. Paskaitė ištrau-
kas iš Šv. Rašto, ką daž-
nai darydavo čia begyvenda-
mas ir bestudijuodamas.

• ABROMONIS Bronius iš-
sikėlė gyventi į Torontą pas
sūnaus šeimą. Jis- gabus
medžio drožinėtojas, žino-
mas filatelistas, sveikatai
susilpnėjus, tais darbais ma-
žai beužsiima. Rėmėjas ir
uolus "Nepriklausomos Lie-
tuvos" skaitytojas. Jam per-
siskelto padėjo atvykęs sū-
nus ir du anūkai.

RENKU

Senas lietuviškas knygas,
laikraščius, plokšteles ir
kitą lietuvišką medžiagą.

P. ADAMONIS
Tel: 722-3545

TAUTOS ŠVENTĖ IR
TAUTOS FONDAS

Tautos Šventė- RUGSĖJO
8-toji - greta Vasario 16
- savo esme lietuvių tautai
yra taip pat labai reikšmin-
ga ir svarbi. Daugelyje lie-
tuviškųjų kolonijų, tačiau, ji
praeina su vis mažėjančiu
dėmesiu arba ir visai pa-
mirštama ją tinkamai pa-
minėti.

Išėivijoje ypatingai netu-
rėtų ji būti sutinkama ma-
žėjančiu dėmesiu, kada pa-
vergtą tautą drąsiai kovo-
ja dėl savo išsilaikymo, nes
ši šventė - mūsų tautos di-
dingos praeities negėstanti
šviesa ir stiprybės versmė.
RUGSĖJO 8-JI - Vytauto
Didžiojo epochos ir jo KA-
RŪNAVIMO DIENA.

Montrealio lietuvių kolo-
nijoje, atvykus pokario lie-
tuvams imigrantams, dau-
gelį metų Tautos Šventė bū-
davo iškilmingai atšvenčia-
ma. Buvo metas, kada ji ta-
po lyg ir užmiršta, koncent-
ruojantis į kitus reikalus.
Tik paskutiniais metais, dė-
ka L.K. Mindaugo Šaulių
Kuopos iniciatyvos, Rugsėjo
8-ji pagal sąlygas, vėl y-
ra švenčiama. Tautos Šven-
tė turėtų rūpėti visoms lie-
tuvių patriotinėms organi-
zacijoms Apylinkės Bend-
ruomenės rėmuose. Džiū-
gu, kad šių metų Tau-
tos Šventės minėjimą vėl
rengia L.K. Mindaugo Šaulių
Kuopa. Jis įvyks RUGSĖJO
12 d., SEKMADIENI, Aušros
Vartų parapijos salėje, tuo-
jau po 11 val. pamaldų. Gau-
tasis pilnas bus paskirtas
Tautos Fondui.

Minėjimo prelegentu pa-
kvieštas iš Delhi, Ont. žino-
mas visuomenininkas D. L. K.
Gedimino Šaulių Kuopos V-
bos p-kas Stepas Jakub-
ickas, kuris skaitys
paskaitą, tema "Tauta ir
mūsų pareigos tautai". Bus
rodomos skaidrės apie rusų
siautėjimą Lietuvoje. Skaid-
res ypatingai būtų pravartu
pamatyti čia gimusiems jau-
nimui.

Tautos Šventės minėjimo
proga tenka prisiminti ir
Tautos Fondą, kuris finan-
suoja VLIKo vedamą akciją
prieš Lietuvos okupaciją, re-
mia Madrido, Romos, Vatika-
no ir Manilos lietuviškasias
radio programas, finansuoja
VLIKo įvairiomis kalbomis
leidžiamus Eltos biuletenius,
palaiko ryšius su kitomis
pavergtų tautų laisvinimo
institucijomis, vysto ir puo-
selėja santykius su diploma-
tinėmis atstovybėmis ir
laisvojo pasaulio vyriausy-
bėmis, kurios nepripažįs-
ta Lietuvos okupacijos.

Tautos Fondas kiekvienais
metais praveda lėšų telkimo
vą. Todėl Tautos Šventės
minėjimo proga, Tautos Fon-
do Atstovybė Montrealyje
nuoširdžiai iš anksto dėko-
ja L.K. Mindaugo Šaulių
Kuopai už minėjimo rengi-
mą ir pelno paskyrimą Tau-
tos Fondui, Maloniai prašo-
mi visi Montrealio lietuviai
Tautos Šventės minėjime da-
lyvauti ir pagal išgalę pa-
remti Tautos Fondą.

Broliai, sesės lietuvi, Lietuva
laukia laisvės. Remk ir au-
kok Tautos Fondui!

Tautos Fondo
Montrealio A-kės Atstovybė

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Term. indėlius 1 m. 14 %
Certifikatus 14.5 %
Spec. Taupom. s-tas. 13 %
Taupymo s-tas 11 %
su apdruoda iki \$ 2,000
Trumpalaikius indėlius 13-13.5%
už \$ 20,000 ir daugiau
Čekių s-tas 6 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto,
Asmenines ir
Prekybines.
Paskolas mirties
atveju apdraustas
iki \$ 10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS,
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9 - 3
Ketvirtadieniais	12 - 8
Penktadieniais	12 - 6

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gėrų paltų
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)
- Taisov ir remdėliavimai
- Siuvu ir parduodu

1448 RUE ST-ALEXANDRE
SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC
H3A 2G6

TEL 288-9646

Member

Foto M.L.S.
SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS
PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel. Bus: 482-3460
Res. 767-4690

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T - 3A6

TEL 727 - 3120 Namų 376 - 3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west
automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR
SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE!
PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Manager'iu Leo GURECKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391